

Eu:n laajakajaistarahoitus- tutkimus 2025

Ville Rekula & Dagmar-tiimi 24.3.2025

Tutkimuksen toteutus

Menetelmä: Online-kysely

Tutkimuksen kohderyhmä:
Kaikki EU:n laajakaistarahoitushankkeisiin osallistuneet,
Joille hankevetäjät toimittivat lomakelinkin

Haastattelujen määrä: 636 kpl, joista 59 kpl yrittäjiä
ja 67 kpl maatalousyrittäjiä

Kenttätyön ajoitus: 12.2.2025-5.3.2025

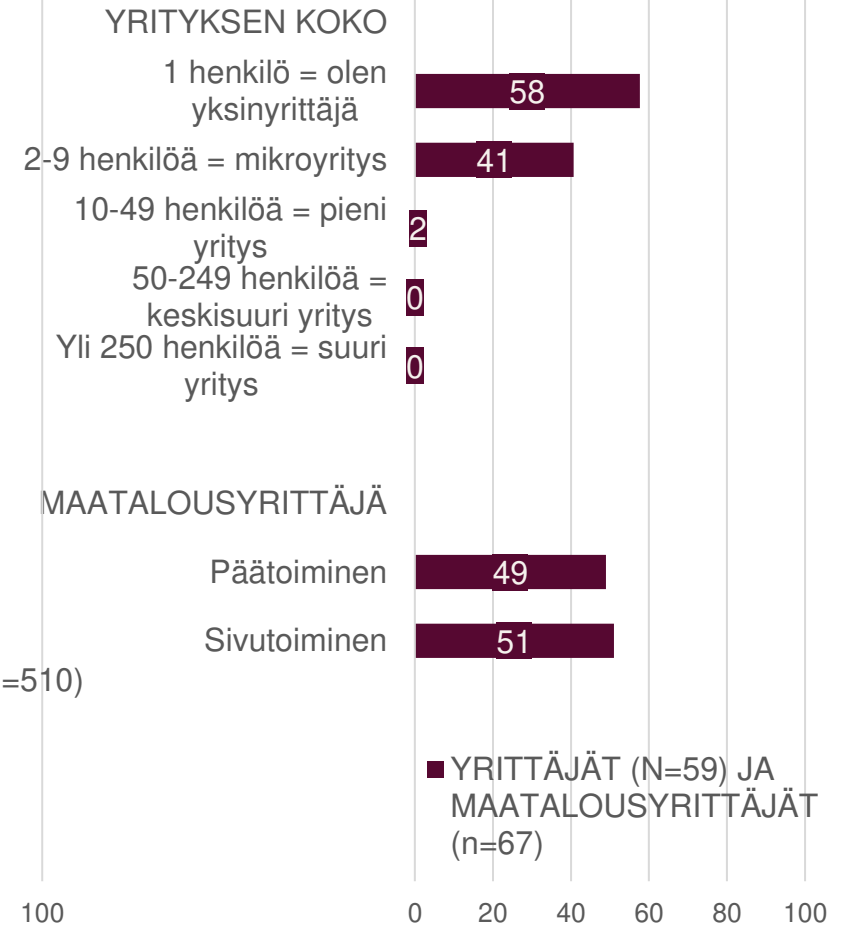
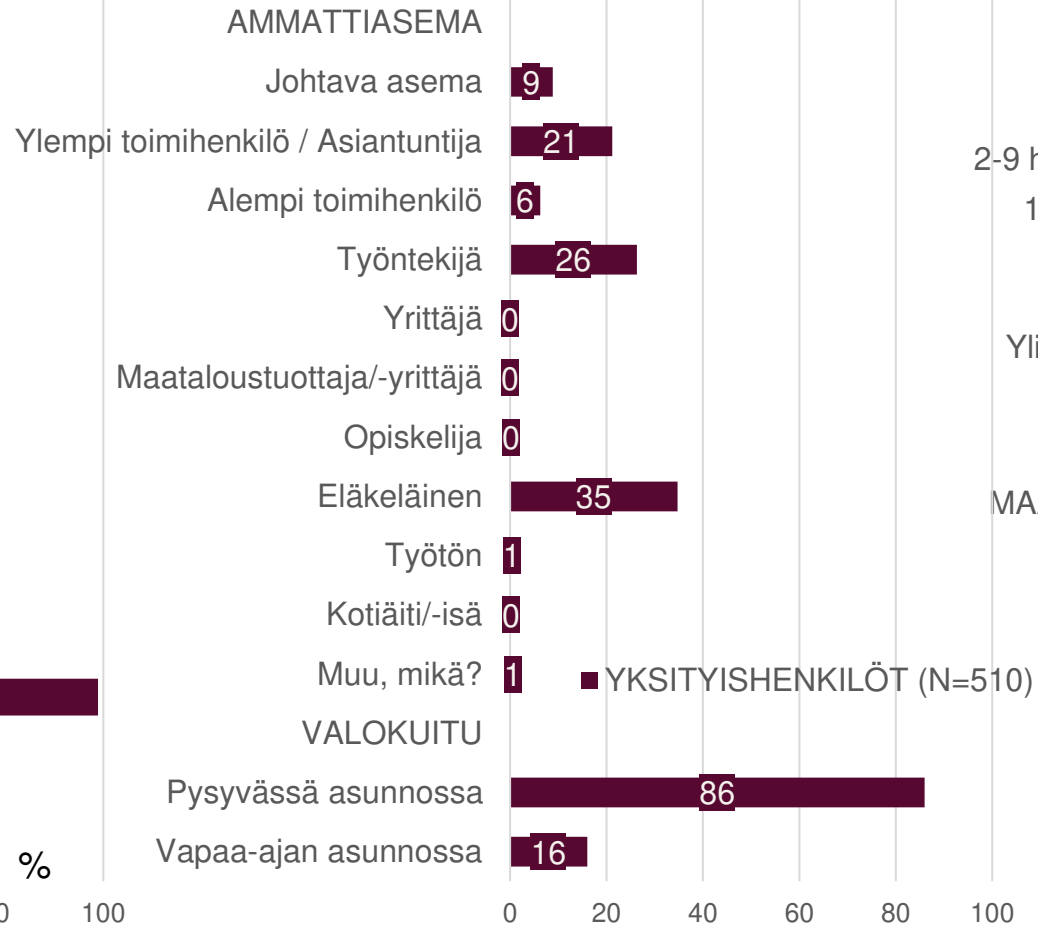
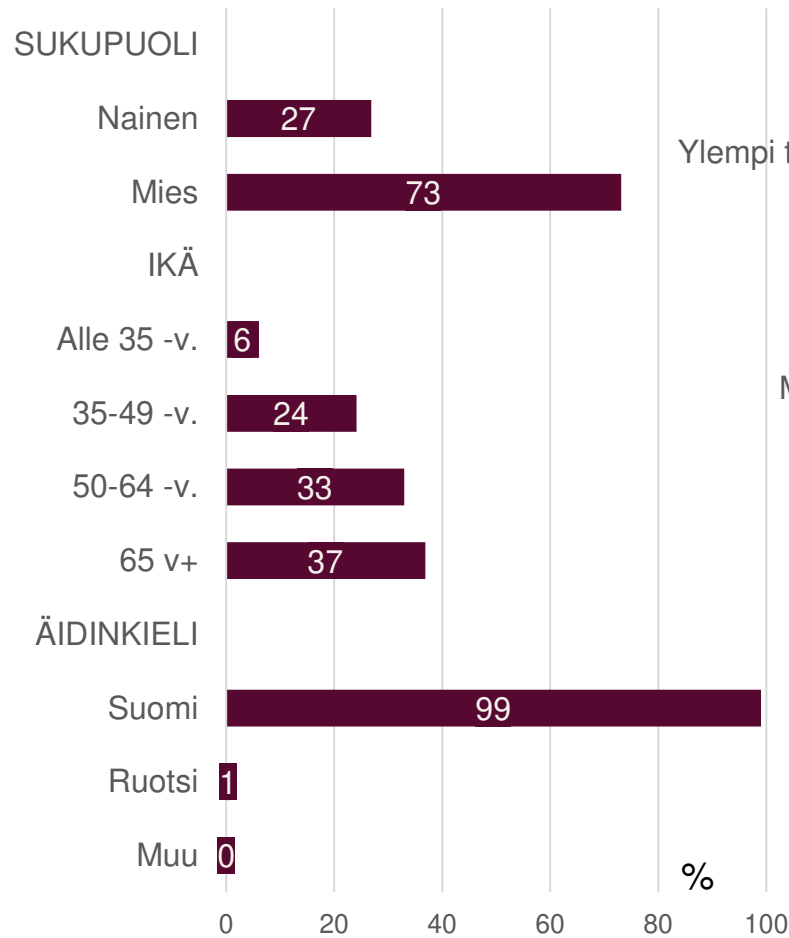
Toteuttaja: Dagmar Insight
Vastaava tutkija: Ville Rekula

Tutkimus tehtiin siten, että Ruokavirasto lähetti hankevetäjille ensin saateen, jossa kerrottiin tulevasta tutkimuksesta ja siitä, että heitä pyydetään lähettämään tutkimuslinkin sisältävä sähköposti kaikille hankkeeseen osallistuneille loppukäyttäjille. Pari päivää myöhemmin hankevetäjät saivat eteenpäin toimitetuksi tarkoitetun linkin.

Lomake oli saatavilla sekä suomeksi että ruotsiksi ja vastaaja sai itse valita vastauskielen.

- Taustat
- Valokuidun hankintaikä
- Oma rooli laajakaistahankkeessa
- Tyytyväisyys valokuituun
- Valokuidun hyödyt
- Valokuidun merkitys nykyisessä paikassa asumiseen
- Tietolähteet valokuidun hankintapäätöksen tueksi
- EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät asenteet
- Valokuidun hyödyt omin sanoin
- Yhteenveto

Taustat

Vastaajien kotikunta

KOTIKUNTA	VASTAAJIA/KPL	KOTIKUNTA	VASTAAJIA/KPL
Tornio	178	Raahe	2
Oulu	100	Rantasalmi	2
Kajaani	58	Siikalatva	2
Loppi	56	Vantaa	2
Haapavesi	34	Hamina	1
Hausjärvi	30	Hämeenlinna	1
Ruovesi	23	Ilomantsi	1
Kihniö	20	Joroinen	1
Kontiolahti	14	Juupajoki	1
Pyhäntä	14	Kempele	1
Kurikka	13	Kittilä	1
Kolari	10	Lahti	1
Paltamo	8	Mikkeli	1
Helsinki	7	Nokia	1
Tampere	6	Orivesi	1
Kaustinen	5	Pelkosenniemi	1
Kokkola	5	Pori	1
Virrat	5	Porvoo	1
Nurmijärvi	4	Salo	1
Rovaniemi	4	Seinäjoki	1
Espoo	2	Suonenjoki	1
Jyväskylä	2	Taipalsaari	1
Kangasala	2	Turku	1
Kuhmo	2	Tyrnävä	1
Närpiö	2	Ylivieska	1
Pirkkala	2	Ylöjärvi	1

Valokuidun hankintaikä

EU-osarahoituksella rakennetun liittymän käyttöikä

Kauanko olet käyttänyt EU-osarahoituksella rakennettua valokuituliittymääsi?

%	KAIKKI	YKSITYIS- HENKILÖT	YRITTÄJÄT	1 hlön yritys	2+ hlön yritys	MAATALOUS- YRITTÄJÄT	Päätoimiset	Sivutoimiset
	<i>n=636</i>	<i>n=510</i>	<i>n=59</i>	<i>n=34</i>	<i>n=25</i>	<i>n=67</i>	<i>n=33</i>	<i>n=34</i>
Viimeisen vuoden ajan	11	10	12	12	12	21	21	21
1-3 vuotta	50	53	41	29	56	42	39	44
4-5 vuotta	17	16	27	32	20	15	24	6
6-7 vuotta	10	9	15	18	12	12	9	15
8-10 vuotta	6	7	2	3	0	4	3	6
Yli 10 vuotta	3	4	2	3	0	3	0	6
En osaa sanoa	1	1	2	3	0	1	0	3
En ole ottanut liittymää käyttöön	0	0	0	0	0	1	3	0

EU-osarahoituksella rakennetun liittymän käyttöikä

Kauanko olet käyttänyt EU-osarahoituksella rakennettua valokuituliittymääsi?

%	YKSITYIS- HENKILÖT	Naiset	Miehet	Alle 50 -v.	50-64 -v.	65+ -v.	Valokuitu max. 3 v.	Valokuitu 3+ v.
	<i>n=510</i>	<i>n=137</i>	<i>n=373</i>	<i>n=154</i>	<i>n=168</i>	<i>n=188</i>	<i>n=320</i>	<i>n=183</i>
Viimeisen vuoden ajan	10	15	8	10	7	13	16	0
1-3 vuotta	53	53	53	60	57	43	84	0
4-5 vuotta	16	15	17	16	13	19	0	45
6-7 vuotta	9	8	10	6	9	12	0	26
8-10 vuotta	7	3	8	5	9	6	0	19
Yli 10 vuotta	4	2	4	2	4	5	0	10
En osaa sanoa	1	4	0	0	1	3	0	0
En ole ottanut liittymää käyttöön	0	0	0	0	1	0	0	0

Yhteenveto: EU-osarahoituksella rakennetun liittymän käyttöikä

- Valokuituliittymän käyttöönottoikä on enimmäkseen viime aikoina tapahtunutta: 61 % on ottanut sen käyttöön viimeisten 3 vuoden aikana ja vain 3 % käyttöönotosta on tapahtunut yli 10 vuotta sitten

Rooli laajakaistahankkeen toteutuksessa

Rooli laajakaistahankkeen toteutuksessa

Mikä oli roolisi laajakaistahankkeen toteutuksessa?

%	KAIKKI	YKSITYIS- HENKILÖT	YRITTÄJÄT	1 hlön yritys	2+ hlön yritys	MAATALOUS- YRITTÄJÄT	Päätoimiset	Sivutoimiset
	<i>n=636</i>	<i>n=510</i>	<i>n=59</i>	<i>n=34</i>	<i>n=25</i>	<i>n=67</i>	<i>n=33</i>	<i>n=34</i>
Olen valokuituliittymän käyttäjä	93	94	90	91	88	93	94	91
Osallistuin laajakaistahankepäätöksen tekemiseen jollain tavalla	13	12	17	21	12	15	9	21
Olin laajakaistahankkeen vetäjä/yksi vetäjistä	6	5	17	21	12	6	6	6
Osallistuin hankkeen toteutukseen (esim. talkootöihin) jollain tavalla	23	23	29	21	40	15	15	15
En osaa sanoa	1	1	0	0	0	1	0	3

Rooli laajakaistahankkeen toteutuksessa

Mikä oli roolisi laajakaistahankkeen toteutuksessa?

%	YKSITYIS- HENKILÖT	Naiset	Miehet	Alle 50 -v.	50-64 -v.	65+ -v.	Valokuitu max. 3 v.	Valokuitu 3+ v.
	<i>n=510</i>	<i>n=137</i>	<i>n=373</i>	<i>n=154</i>	<i>n=168</i>	<i>n=188</i>	<i>n=320</i>	<i>n=183</i>
Olen valokuituliittymän käyttäjä	94	94	93	98	95	88	97	89
Osallistuin laajakaistahankepäättöksen tekemiseen jollain tavalla	12	10	13	11	13	13	8	19
Olin laajakaistahankkeen vetäjä/yksi vetäjistä	5	2	6	3	7	5	2	11
Osallistuin hankkeen toteutukseen (esim. talkootöihin) jollain tavalla	23	16	25	20	27	21	13	39
En osaa sanoa	1	2	1	1	0	2	1	1

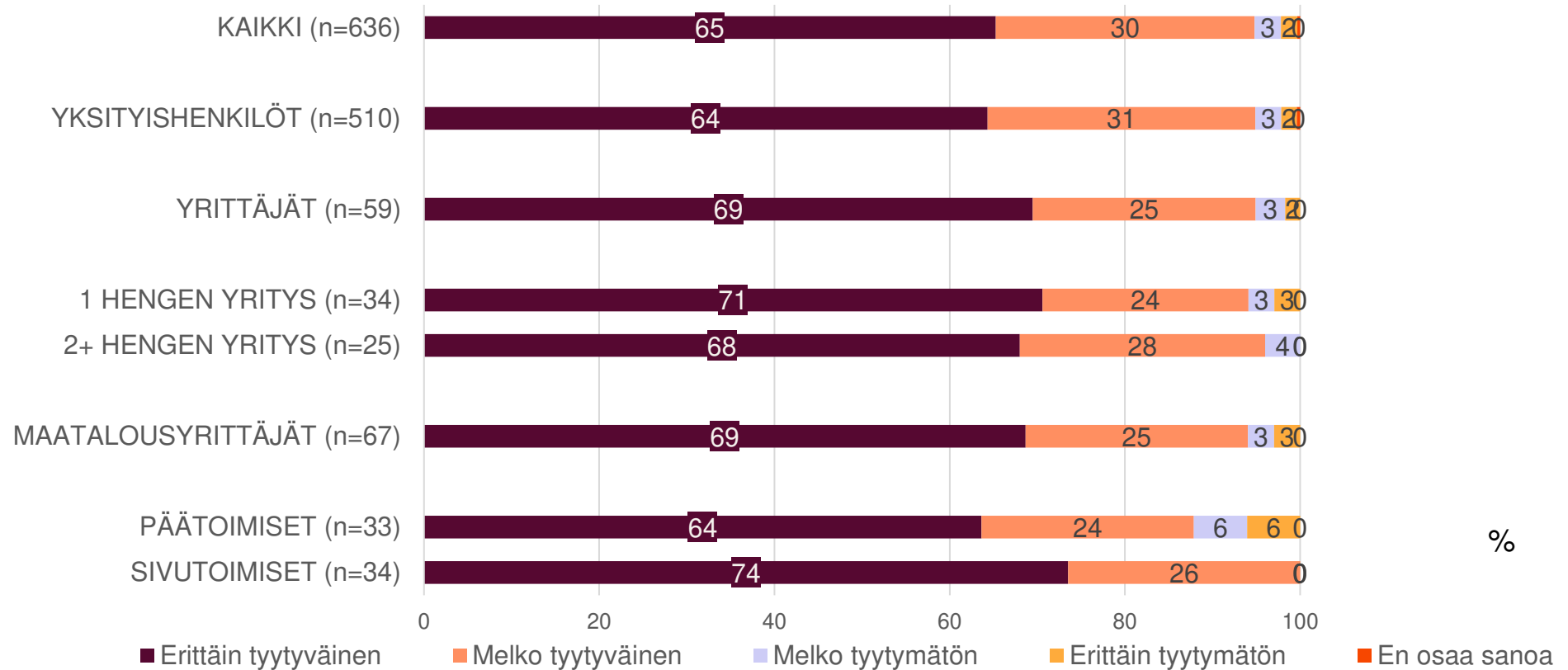
Yhteenveto: Rooli laajakaistahankkeen toteutuksessa

- Noin 6 % vastaajista oli laajakaistahankkeen vetäjiä ja yrittäjissä vetäjien rooli korostuu: peräti 17 % heistä oli vetäjiä
- Hankkeen toteutukseen jollain tavalla osallistujia oli vastaajista 23 % ja yrittäjät korostuvat tässäkin ryhmässä: peräti 41 % osallistui hankkeeseen jollain tavalla
- Laajakaistahankkeeseen osallistuminen näyttää olleen aktiivisempaa valokuitua jo pidempään käyttävien joukossa
- Yksityishenkilöistä alle 50-vuotiaat ja miehet olivat jonkin verran aktiivisemmin mukana laajakaistahankkeen toteutuksessa

Tyytyväisyys valokuituun

Tyytyväisyys valokuituyhteyteen

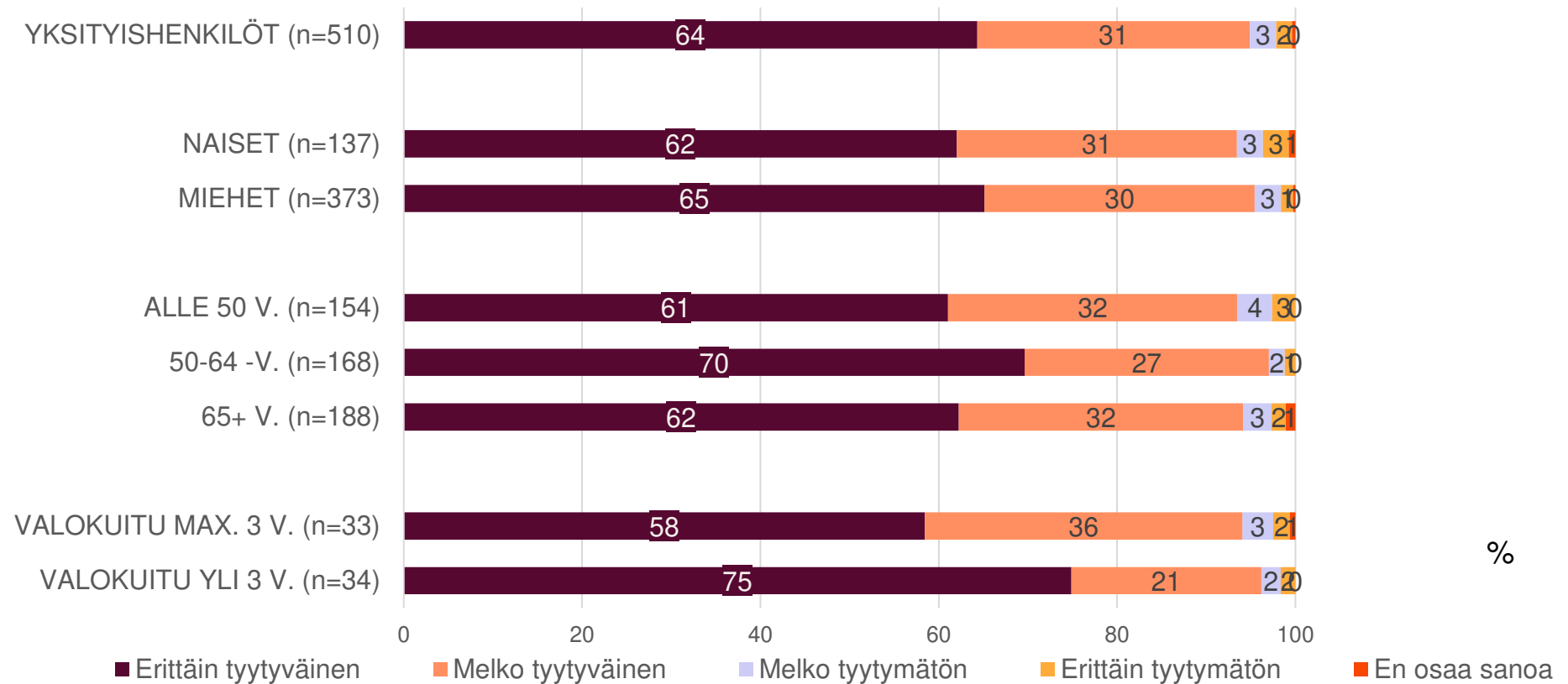
Miten tyytyväinen olet valokuituyhteyteesi?

%

Tyytyväisyys valokuituyhteyteen

Miten tyytyväinen olet valokuituyhteyteesi?

Yhteenveto: Tyytyväisyys valokuituyhteyteen

- Erittäin tai melko tyytyväisiä on 95 % valokuituyhteyden käyttäjistä
- Tyytyväisyys on suurta kautta taustatekijöiden
- Ainoa merkittävämpi ero on kauan sitten (yli 3 vuotta) yhteyden käyttöönottoaneiden (erittäin tyytyväisiä 75 %) ja tuoreempien, 3 vuoden sisällä yhteyden käyttöönottoaneiden välillä (58 % erittäin tyytyväisiä). Voisiko nykyään nopeammat 4G/5G –yhteydet tehdä sen, että kun nopeusero on pienempi, niin erittäin tyytyväisten määrä on hieman pienempi? Mutta tässäkin tarkastelussa erittäin + melko tyytyväisten välillä ei ole eroa.

Valokuidun hyödyt

Valokuidun hyödyt yritykselle

Mitkä seuraavista pitävät paikkaansa?

%	YRITTÄJÄT	1 hlön yritys	2+ hlön yritys
	<i>n=59</i>	<i>n=34</i>	<i>n=25</i>
Valokuituliittymä on mahdollistanut vakaamman internet-yhteyden	80	82	76
Valokuituliittymä on mahdollistanut nopeamman internet-yhteyden	73	71	76
Valokuituliittymä on parantanut sähköisen asioinnin käytettävyyttä	59	65	52
Valokuituliittymä mahdollistaa yrittämisen paikasta riippumatta	34	38	28
Valokuituliittymä on mahdollistanut yritystoiminnan kehittämisen tai laajentamisen	22	21	24
Valokuituliittymä on lisännyt yritykseni turvallisuutta	17	15	20
Valokuituliittymä on mahdollistanut innovoinnin yritystoiminnassani	15	18	12
Valokuituliittymä on parantanut mahdollisuuksia houkutella työvoimaa	7	3	12
Ei mikään näistä	7	6	8

Valokuidun hyödyt yritykselle

Entä mikä seuraavista on tärkein valokuidun hyöty yrityksellesi? Valitse vain yksi (jos valitsi muitakin vaihtoehtoja kuin nopean tai vakaan internet-yhteyden)

%	YRITTÄJÄT	1 hlön yritys	2+ hlön yritys
	<i>n=39</i>	<i>n=23</i>	<i>n=16</i>
Valokuituliittymä on parantanut sähköisen asioinnin käytettävyyttä	69	83	50
Valokuituliittymä mahdollistaa yrittämisen paikasta riippumatta	13	13	13
Valokuituliittymä on mahdollistanut yritystoiminnan kehittämisen tai laajentamisen	8	0	19
Valokuituliittymä on parantanut mahdollisuuksia houkutella työvoimaa	3	0	6
Valokuituliittymä on lisännyt yritykseni turvallisuutta	0	0	0
Valokuituliittymä on mahdollistanut innovoinnin yritystoiminnassani	0	0	0
En osaa sanoa	8	4	13

Valokuidun hyödyt maatalousyritykselle

Mitkä seuraavista pitävät paikkaansa?

%	MAATALOUS- YRITTÄJÄT	Päätoimiset	Sivutoimiset
	<i>n=67</i>	<i>n=33</i>	<i>n=34</i>
Valokuituliittymä on mahdollistanut nopeamman internet-yhteyden	88	91	85
Valokuituliittymä on mahdollistanut vakaamman internet-yhteyden	85	79	91
Valokuituliittymä on parantanut sähköisen asioinnin käytettävyyttä	85	79	91
Valokuituliittymä on lisännyt mahdollisuutta käyttää edistynyttä tekniikkaa maatalousyrityksessäni	34	36	32
Valokuituliittymä on lisännyt maatalousyritykseni turvallisuutta	24	27	21
Valokuituliittymä on mahdollistanut maatalousyrittämisen taloudellisen kehittämisen tai laajentamisen	19	21	18
Valokuituliittymä on mahdollistanut maatalousyrittämisen jatkamisen	12	15	9
Valokuituliittymä on parantanut mahdollisuuksia houkutella (kausi-)työvoimaa	4	0	9
Ei mikään näistä	1	3	0

Valokuidun hyödyt maatalousyritykselle

Entä mikä seuraavista on tärkein valokuidun hyöty itsellesi? Valitse vain yksi (jos valitsi muitakin vaihtoehtoja kuin nopean tai vakaan internet-yhteyden)

%	MAATALOUS- YRITTÄJÄT	Päätoimiset	Sivutoimiset
	<i>n=67</i>	<i>n=33</i>	<i>n=34</i>
Valokuituliittymä on parantanut sähköisen asioinnin käytettävyyttä	83	82	84
Valokuituliittymä on lisännyt mahdollisuutta käyttää edistynyttä tekniikkaa maatalousyrityksessäni	8	14	3
Valokuituliittymä on mahdollistanut maatalousyrittämisen taloudellisen kehittämisen tai laajentamisen	2	0	3
Valokuituliittymä on mahdollistanut maatalousyrittämisen jatkamisen	0	0	0
Valokuituliittymä on parantanut mahdollisuuksia houkutella (kausi-)työvoimaa	0	0	0
Valokuituliittymä on lisännyt maatalousyritykseni turvallisuutta	0	0	0
En osaa sanoa	7	4	10

Valokuidun hyödyt yksityishenkilölle

Mitkä seuraavista pitävät paikkaansa?

%	YKSITYIS- HENKILÖT	Naiset	Miehet	Alle 50 -v.	50-64 -v.	65+ -v.	Valokuitu max. 3 v.	Valokuitu 3+ v.
	n=510	n=137	n=373	n=154	n=168	n=188	n=320	n=183
Valokuituliittymä on mahdollistanut vakaamman internet-yhteyden	86	85	87	90	91	79	83	93
Valokuituliittymä on mahdollistanut nopeamman internet-yhteyden	84	78	86	87	86	79	81	89
Valokuitu on mahdollistanut erilaisten viihdepalvelujen (Netflix, muut internetpalvelut jne) paremman käytön	61	51	64	77	71	38	58	68
Valokuitu on parantanut sähköisen asioinnin käytettävyyttä	56	49	59	42	66	59	48	70
Valokuitu on nostanut asuntoni/kiinteistöni arvoa	56	54	57	51	63	54	54	61
Valokuitu on mahdollistanut etätöiden tekemisen	49	45	50	60	59	30	43	60
Valokuitu on parantanut yleistä elämänlaatua	40	30	44	44	50	28	35	50
Valokuitu on mahdollistanut verkkokaupan paremman hyödyntämisen	28	19	32	23	36	25	24	37
Valokuitu on parantanut sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä	25	20	27	17	29	28	19	34
Valokuitu on lisännyt turvallisuutta kotona	24	19	26	22	27	23	18	33
Valokuitu on mahdollistanut paikallisten palvelujen paremman käytön	18	12	21	12	23	20	15	25
Ei mikään näistä	3	6	2	4	1	4	5	1

Valokuidun hyödyt yksityishenkilölle

Entä mikä seuraavista on tärkein valokuidun hyöty itsellesi? Valitse vain yksi (jos valitsi muitakin vaihtoehtoja kuin nopean tai vakaan internet-yhteyden)

%	YKSITYIS- HENKILÖT	Naiset	Miehet	Alle 50 -v.	50-64 -v.	65+ -v.	Valokuitu max. 3 v.	Valokuitu 3+ v.
	<i>n=449</i>	<i>n=118</i>	<i>n=331</i>	<i>n=135</i>	<i>n=158</i>	<i>n=156</i>	<i>n=270</i>	<i>n=174</i>
Valokuitu on mahdollistanut etätönn tekemisen	29	36	27	41	37	12	29	32
Valokuitu on parantanut sähköisen asioinnin käytettävyyttä	23	21	24	3	20	44	19	30
Valokuitu on mahdollistanut erilaisten viihdepalvelujen (Netflix, muut internetpalvelut jne) paremman käytön	18	14	20	24	21	11	19	17
Valokuitu on nostanut asuntoni/kiinteistöni arvoa	11	16	9	7	8	17	13	6
Valokuitu on parantanut yleistä elämänlaatua	10	7	11	16	10	5	10	10
Valokuitu on lisännyt turvallisuutta kotona	2	1	3	3	2	3	3	2
Valokuitu on parantanut sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä	2	4	2	1	1	5	3	1
Valokuitu on mahdollistanut paikallisten palvelujen paremman käytön	1	0	1	0	0	3	1	1
Valokuitu on mahdollistanut verkkokaupan paremman hyödyntämisen	0	0	0	0	1	0	0	1
En osaa sanoa	2	2	2	5	0	2	3	1

Yhteenveto: Valokuidun hyödyt

- Yrittäjille nopeamman ja vakaamman internet-yhteyden jälkeen eniten mainintoja saa sähköisen asioinnin paraneminen (59 %). Lisäksi paikasta riippumaton yrittäminen (34 %) ja yritystoiminnan kehittäminen ja laajentaminen (22 %) saavat kiitosta valokuidun hyötyinä.
- Nopeamman ja vakaamman yhteyden jälkeen selkeästi tärkein hyöty Yrittäjille on yleinen sähköisen asioinnin paraneminen (69 %)
- Maatalousyrittäjille nopeamman ja vakaamman yhteyden kanssa samalla tasolla on sähköisen asioinnin paraneminen (85 %). Lisäksi se on lisännyt mahdollisuutta käyttää edistynyttä tekniikkaa maatalousyrityksessä (34 %). Seuraavina ovat maatalousyrityksen turvallisuuden lisääntyminen (24 %) ja maatalousyrittämisen taloudellisen kehittämisen tai laajentamisen mahdollistaminen (19 %)
- Tärkeimpänä valokuidun tuomana hyötynä nopeamman ja vakaamman yhteyden jälkeen on sähköisen asioinnin paraneminen, joka saa peräti 83 % vastaajien valinnoista.
- Yksityishenkilöillä erilaiset viihdepalvelut (61 %) nousee kolmanneksi nopeamman ja vakaamman yhteyden jälkeen. Asunnon/kiinteistön arvon katsoo nouseneen 56 % ja etätyömahdollisuuksien parantuneen noin puolet (49 %). Sosiaali- ja terveystalveluiden käytön paraneminen ja turvallisuuden lisääntyminen saavat molemmat noin joka neljännen vastaajan maininnan.
- Kaikkein tärkeimmäksi asiaksi nousee etätyömahdollisuuksien paraneminen. Erityisesti naiset ja alle 50-vuotiaat ovat tätä mieltä. Yli 65-vuotiaiden joukossa taas sähköisen asioinnin paraneminen saa selkeästi eniten mainintoja, 44 %.

Valokuidun merkitys nykyisessä paikassa asumiseen

Valokuidun merkitys nykyisessä paikassa asumiseen

Kuinka paljon valokuituliittymä on vaikuttanut siihen, että asut edelleen samassa paikassa? Jos yksityishenkilö ja pääasiallinen asunto

%	YKSITYIS- HENKILÖT	Naiset	Miehet	Alle 50 -v.	50-64 -v.	65+ -v.	Valokuitu max. 3 v.	Valokuitu 3+ v.
	<i>n=449</i>	<i>n=118</i>	<i>n=331</i>	<i>n=135</i>	<i>n=158</i>	<i>n=156</i>	<i>n=270</i>	<i>n=174</i>
Erittäin paljon	9	11	9	8	9	10	8	12
Melko paljon	14	9	15	15	12	14	12	15
Jonkin verran	19	15	20	18	22	17	17	21
Ei lainkaan	51	57	49	53	53	47	54	47
En osaa sanoa	7	8	6	5	4	11	8	5
En asu enää samassa paikassa	1	0	1	1	1	1	1	0

Yhteenveto:

Valokuidun merkitys nykyisessä paikassa asumiseen

- Valokuidun merkitys nykyisessä paikassa asumiseen on todella suuri: erittäin+melko+jonkin verran merkitystä valokuidulle asuinpaikan pysymiseen samana antaa peräti 42 % vastaajista.
- Miehet antavat valokuidulle vielä enemmän arvoa nykyisen asuinpaikan samana pysymisen suhteen (miehet 44 % vs. naiset 36 %)
- Lisäksi valokuidun kanssa pidempään asuvat antavat enemmän painoarvoa valokuidulle nykyisen asuinpaikan samana pysymisen suhteen (48 % yli 3 vuotta valokuitua käyttäneet vs. 37 % korkeintaan 3 vuotta valokuitua käyttäneet)

Tietolähteet valokuidun hankintapäätöksen tueksi

Tietolähteet hankintapäätöksen tueksi

Mistä kaikista lähteistä sait tietoa valokuituliittymän hankintapäätöksen tueksi?

%	KAIKKI	YKSITYIS- HENKILÖT	YRITTÄJÄT	1 hlön yritys	2+ hlön yritys	MAATALOUS- YRITTÄJÄT	Päätoimiset	Sivutoimiset
	n=636	n=510	n=59	n=34	n=25	n=67	n=33	n=34
Laajakaistahankkeen vetäjiltä/kyläiltoista	65	64	64	68	60	75	67	82
Kyläyhdistykseltä	35	34	36	44	24	43	45	41
Internetistä	24	24	19	18	20	25	21	29
Naapureilta	21	21	15	15	16	24	27	21
Alueellisesta tai paikallislehdestä	21	19	19	21	16	36	33	38
Sosiaalisesta mediasta	15	14	17	15	20	21	18	24
Perheenjäseniltä	6	6	7	3	12	9	9	9
Rahoitusta hyödyntäneiltä henkilöiltä	6	6	3	6	0	12	6	18
Kunnasta	6	4	14	12	16	10	6	15
Seudulliselta kehittämissyhtiöltä	6	5	2	0	4	10	6	15
Leader-ryhmistä	5	4	8	12	4	7	3	12
ELY-keskuksista	4	4	8	12	4	4	0	9
Ruokavirastosta	1	1	2	3	0	3	0	6
Maakuntaliitoilta	1	1	0	0	0	3	0	6
Maa- ja metsätalousministeriöstä	1	1	2	3	0	4	0	9
Yritys- tai maatalousneuvojalta	1	0	3	6	0	6	3	9
Jokin muu yhdistys tai järjestö	3	3	3	0	8	1	0	3
Muista lähteistä	6	5	7	6	8	7	6	9
En osaa sanoa	4	5	7	9	4	0	0	0

Tietolähteet hankintapäätöksen tueksi

Mistä kaikista lähteistä sait tietoa valokuituliittymän hankintapäätöksen tueksi?

%	YKSITYIS- HENKILÖT	Naiset	Miehet	Alle 50 -v.	50-64 -v.	65+ -v.	Valokuitu max. 3 v.	Valokuitu 3+ v.
	n=510	n=137	n=373	n=154	n=168	n=188	n=320	n=183
Laajakaistahankkeen vetäjiltä/kyläilloista	64	61	65	55	68	68	59	73
Kyläyhdistykseltä	34	37	33	30	38	35	26	50
Internetistä	24	19	26	34	28	13	29	17
Naapureilta	21	21	21	23	21	19	24	16
Alueellisesta tai paikallislehdessä	19	15	20	16	21	19	21	15
Sosiaalisesta mediasta	14	14	14	20	17	7	18	8
Perheenjäseniltä	6	13	3	5	8	4	7	3
Rahoitusta hyödyntäneiltä henkilöiltä	6	6	6	4	9	5	4	9
Seudulliselta kehittämissyhtiöltä	5	4	6	5	5	6	5	5
Leader-ryhmistä	4	7	3	4	5	4	2	9
Kunnasta	4	5	3	5	5	3	3	5
ELY-keskuksista	4	3	4	3	4	4	2	7
Ruokavirastosta	1	1	1	1	1	2	1	2
Maakuntaliitoilta	1	1	1	1	1	2	1	2
Maa- ja metsätalousministeriöstä	1	0	1	0	0	2	0	2
Yritys- tai maatalousneuvolta	0	0	0	0	0	1	0	0
Jokin muu yhdistys tai järjestö	3	1	3	5	2	2	4	1
Muista lähteistä	5	5	5	5	4	6	6	4
En osaa sanoa	5	6	4	8	2	4	6	2

Yhteenveto: Tietolähteet hankintapäätöksen tueksi

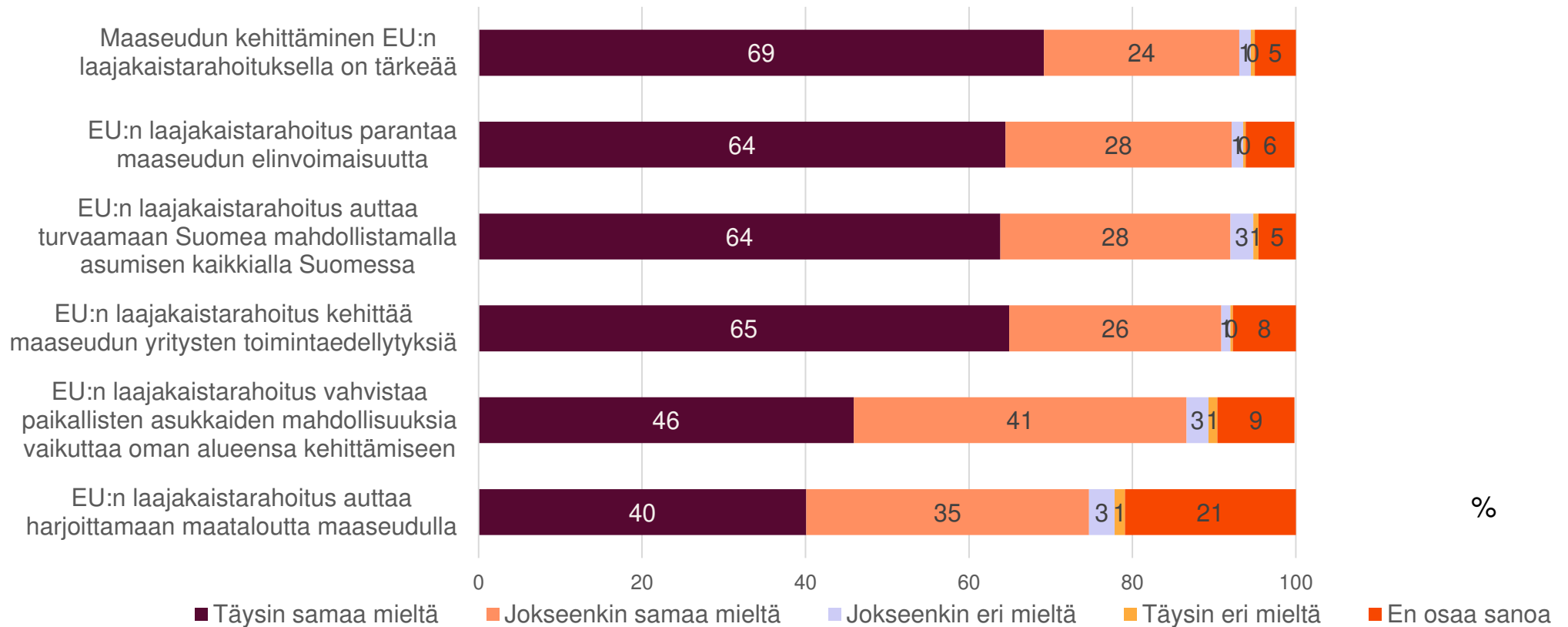
- Laajakaistahankkeen vetäjät/kyläillat on ylivoimaisesti suosituin tietolähde: peräti 65 % vastaajista kertoo saaneensa heiltä tietoa.
- Nuorilla korostuu internet ja sosiaalinen media
- Yrittäjillä korostuu kunta tietolähteenä
- Maatalousyrittäjillä on ylipäätään paljon tietolähteitä, mutta heillä korostuu niin laajakaistahankkeiden vetäjät/kyläillat, kyläyhdistykset, alueelliset ja paikalliset lehdet kuin myös sosiaalinen media
- Valokuidun käyttäjiksi viime aikoina eli 3 vuoden sisällä ryhtyneet ovat saaneet tietonsa korostetusti internetistä.

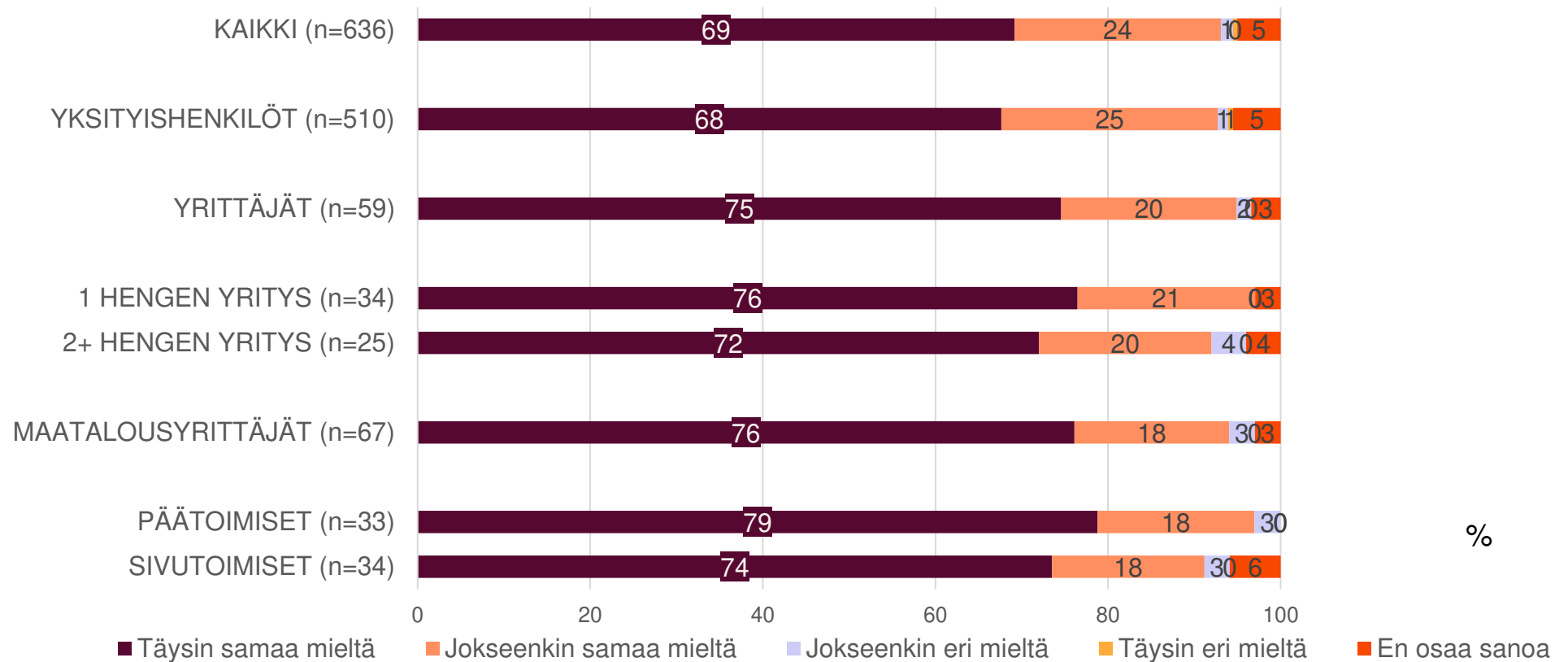
EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet

Kaikki (n=636)

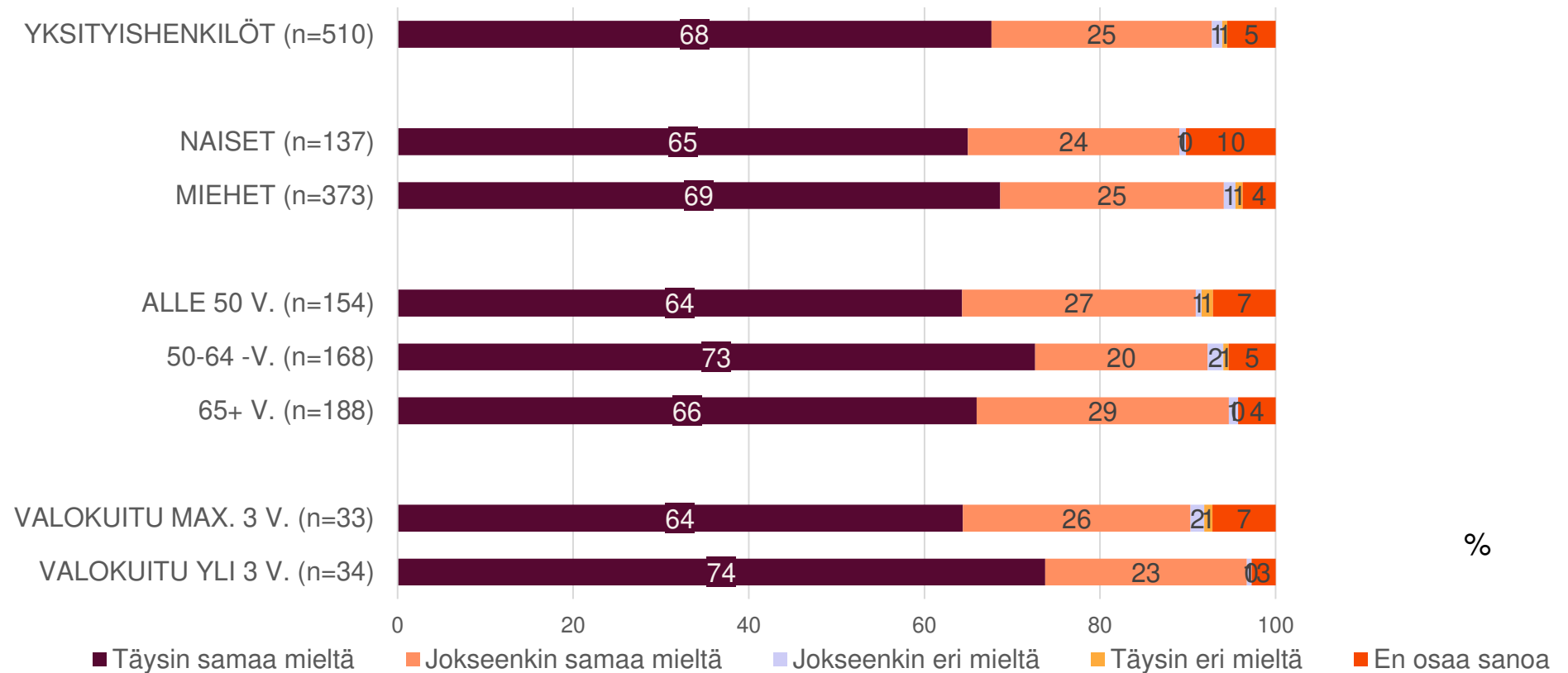

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: ”Maaseudun kehittäminen EU:n laajakaistarahoituksella on tärkeää”

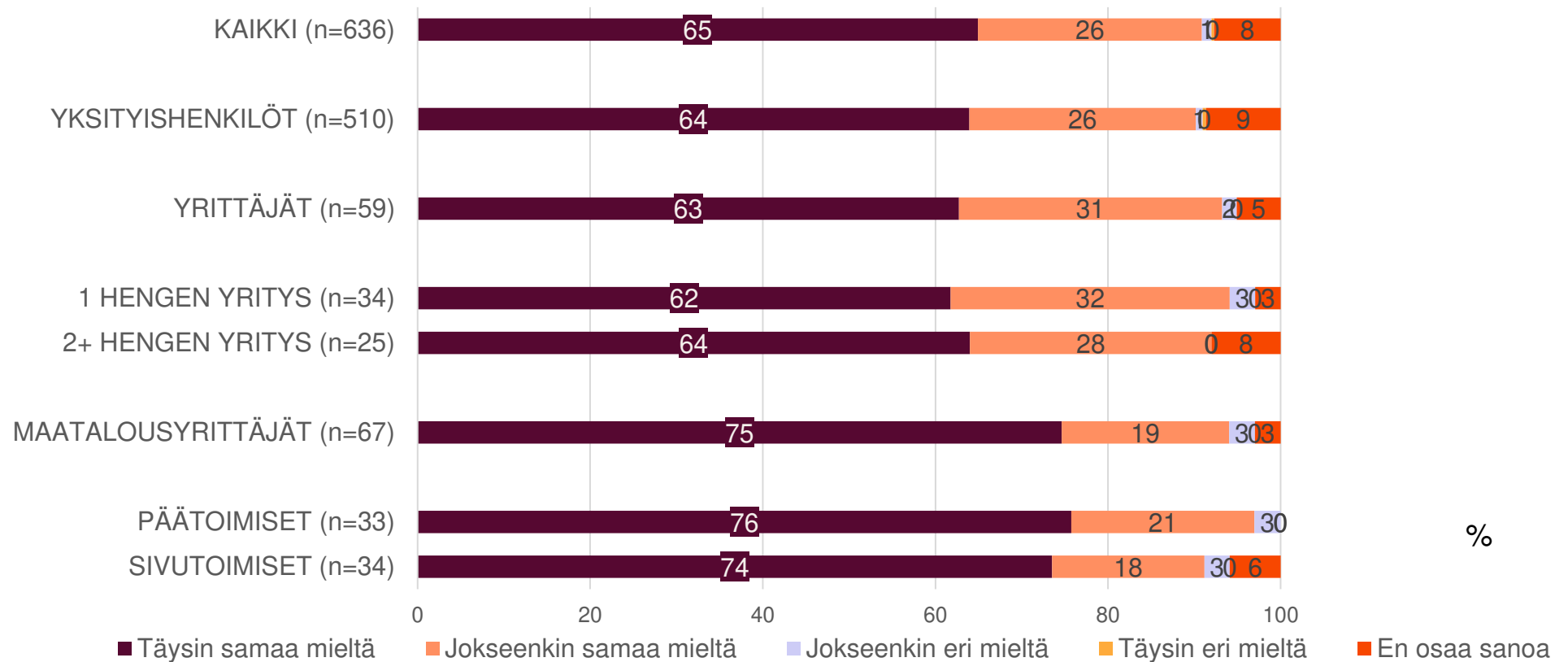
%

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: ”Maaseudun kehittäminen EU:n laajakaistarahoituksella on tärkeää”

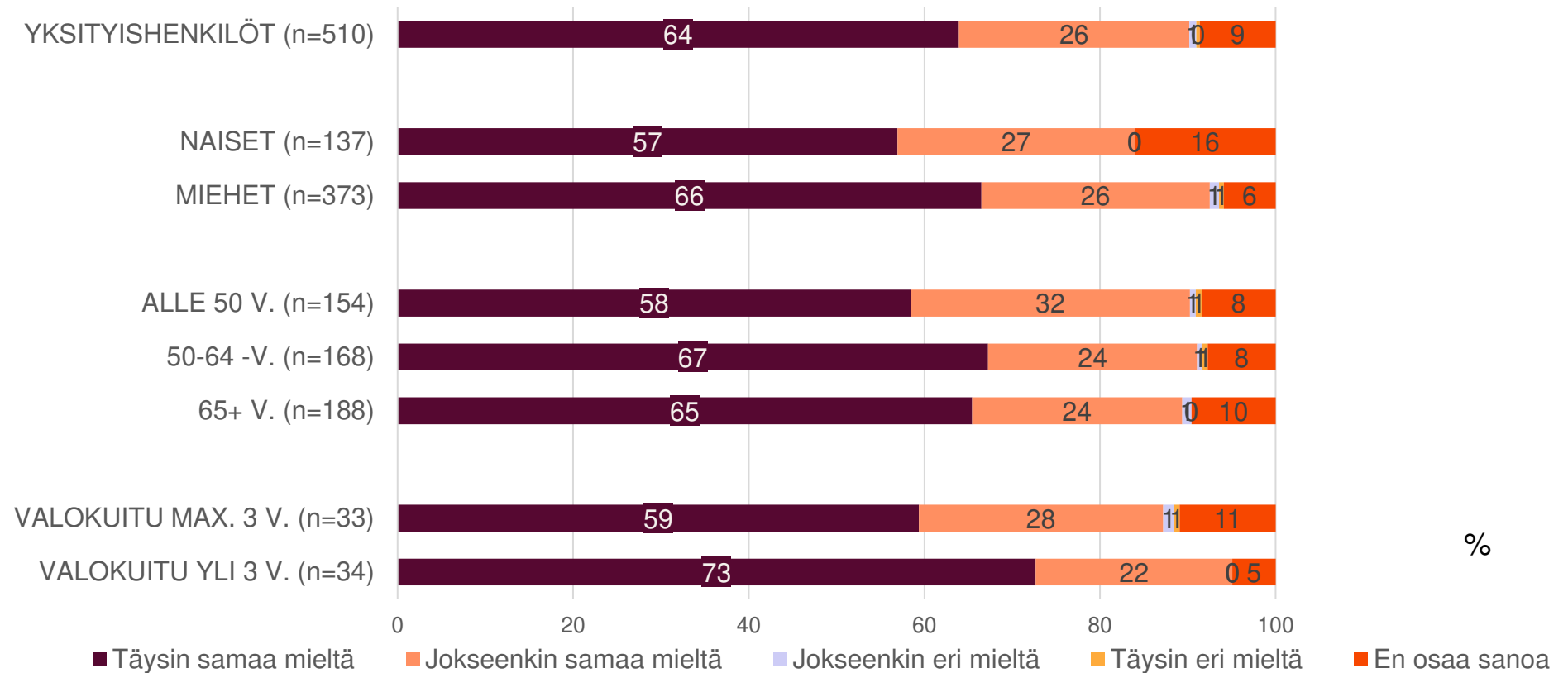

%

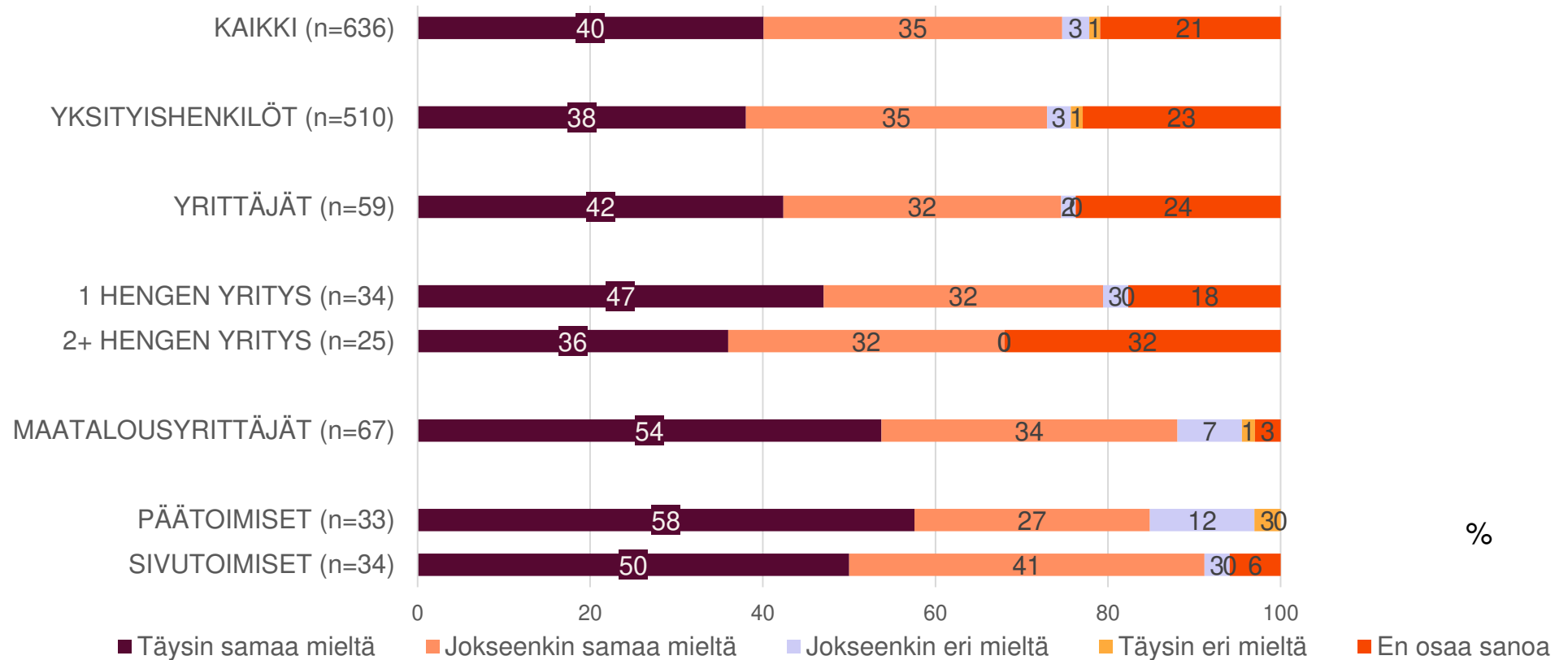
EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: "EU:n laajakaistarahoitus kehittää maaseudun yritysten toimintaedellytyksiä"

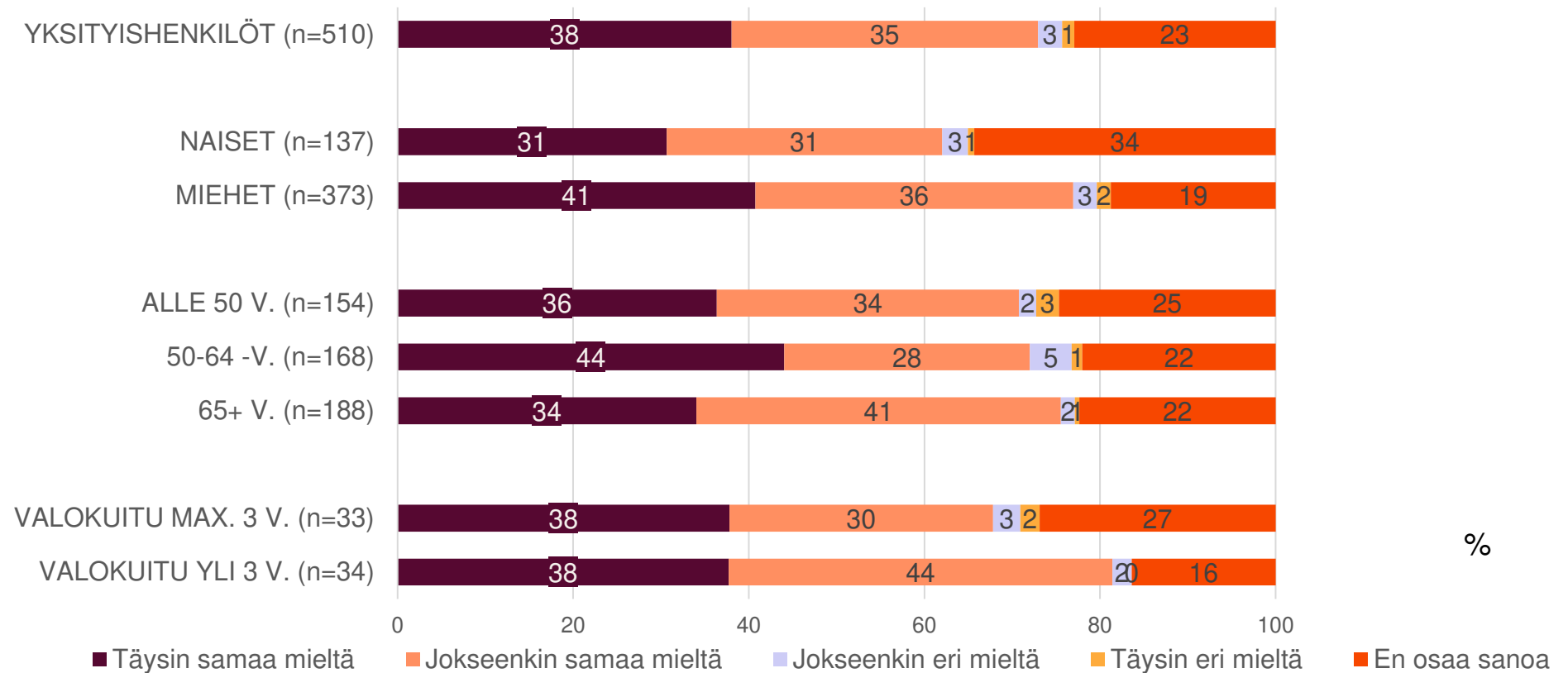
EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: "EU:n laajakaistarahoitus kehittää maaseudun yritysten toimintaedellytyksiä"

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: "EU:n laajakaistarahoitus auttaa harjoittamaan maataloutta maaseudulla"

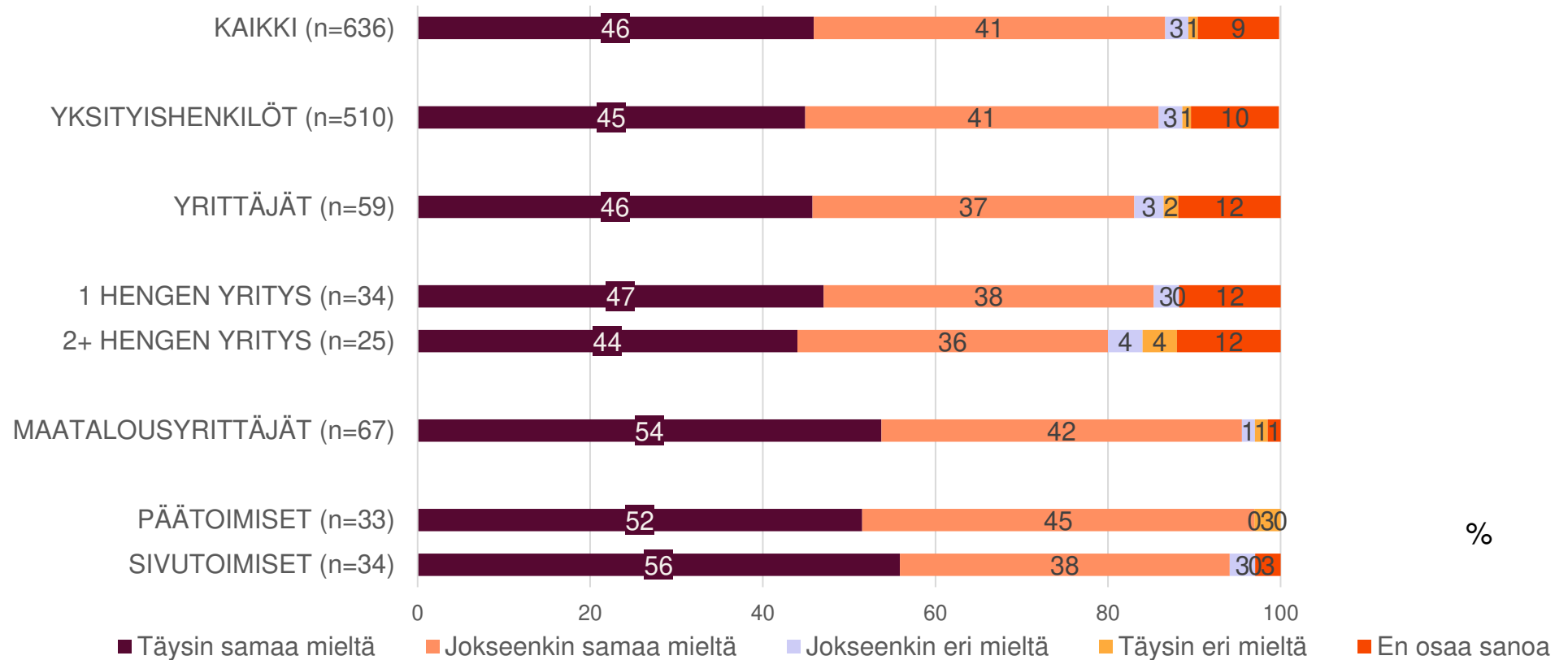
EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: "EU:n laajakaistarahoitus auttaa harjoittamaan maataloutta maaseudulla"

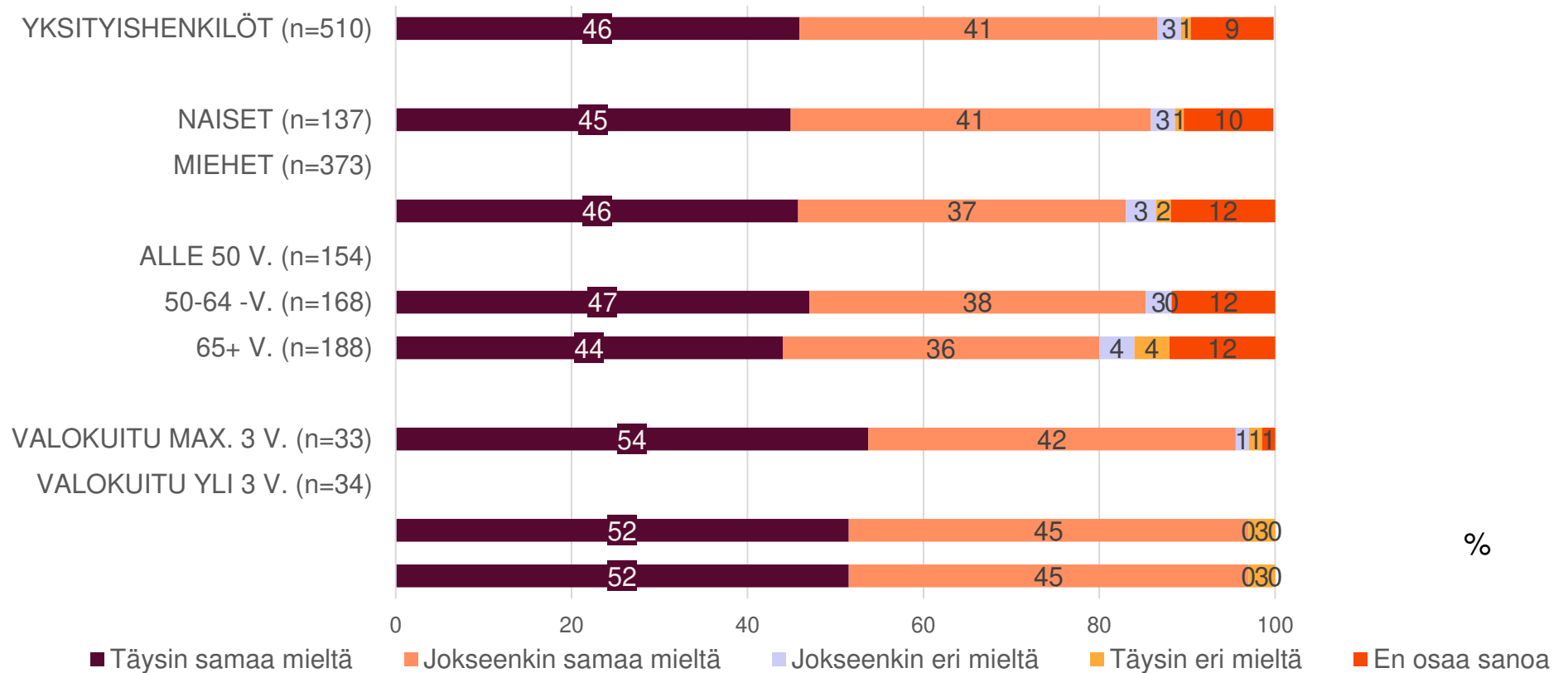
%

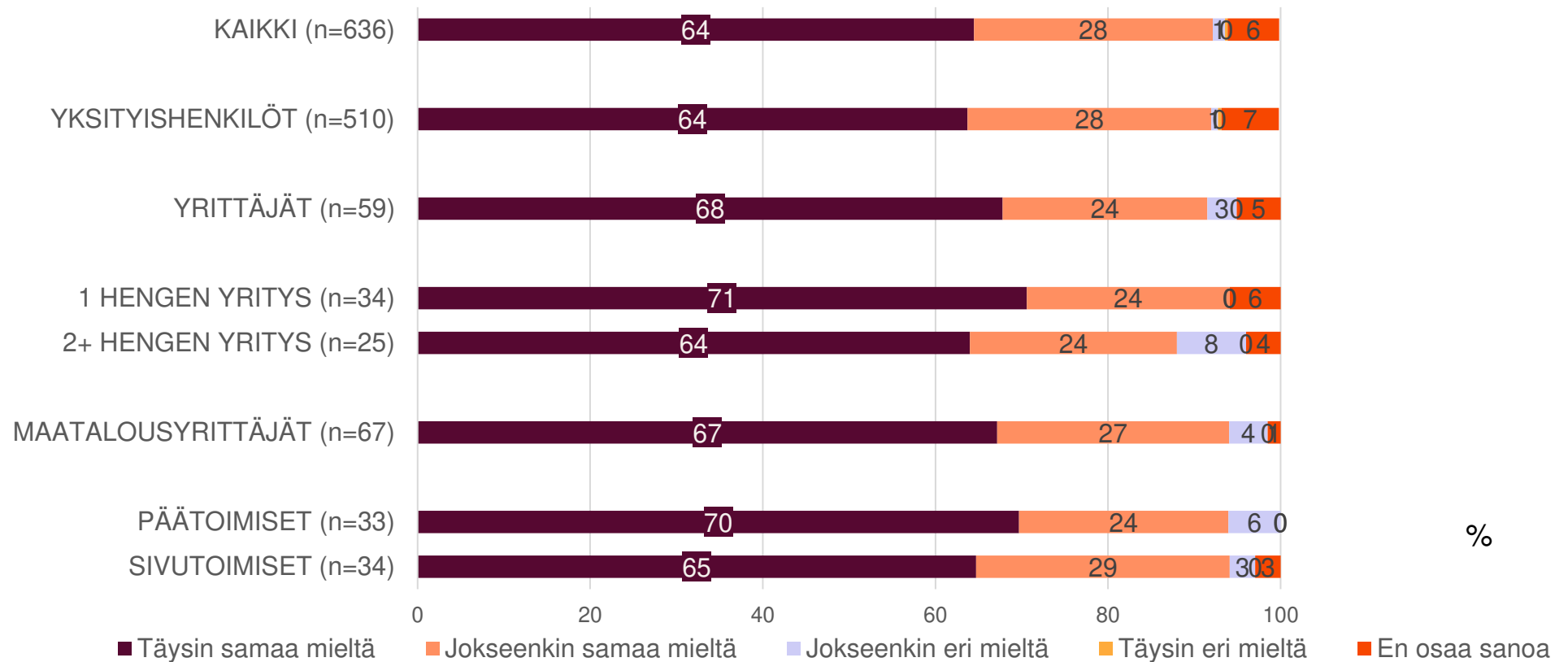
EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: ”EU:n laajakaistarahoitus vahvistaa paikallisten asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa oman alueensa kehittämiseen”

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: ”EU:n laajakaistarahoitus vahvistaa paikallisten asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa oman alueensa kehittämiseen”

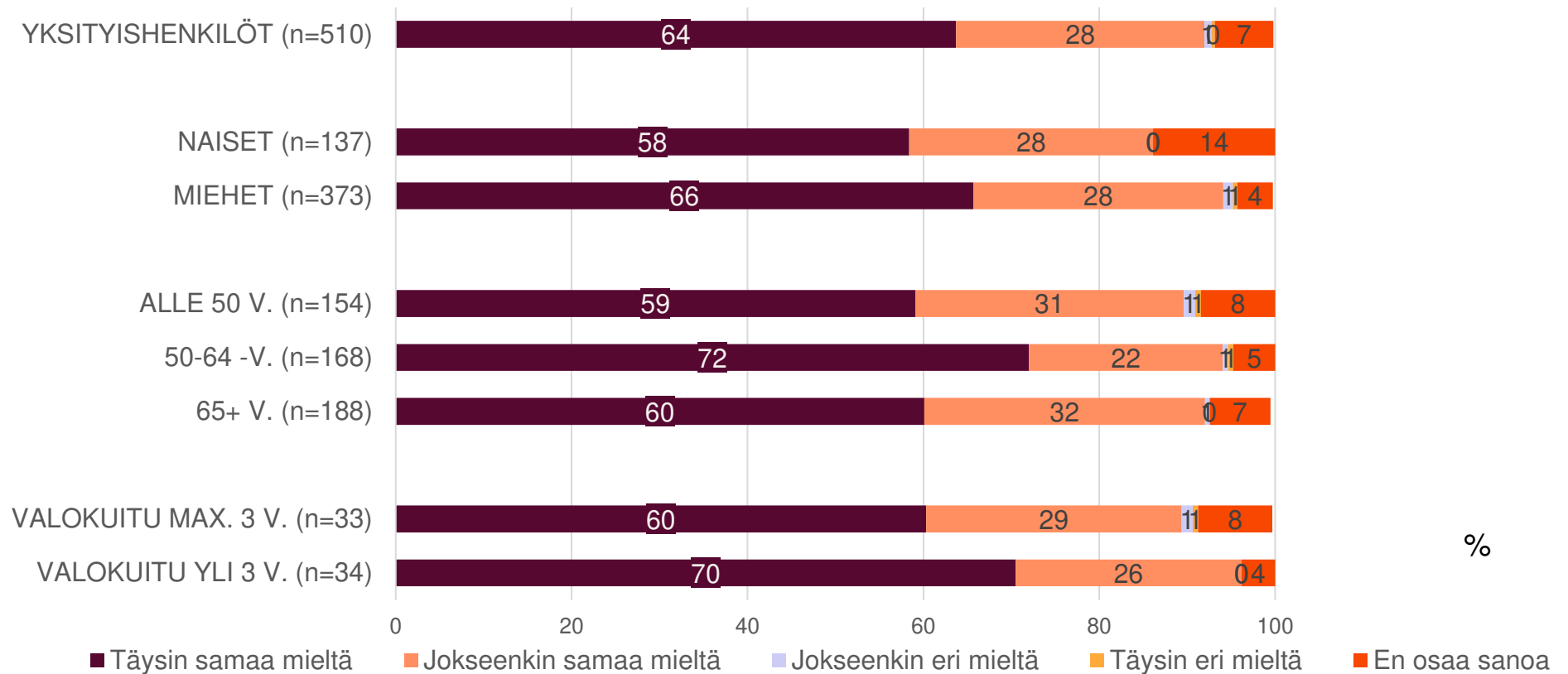

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: "EU:n laajakaistarahoitus parantaa maaseudun elinvoimaisuutta"

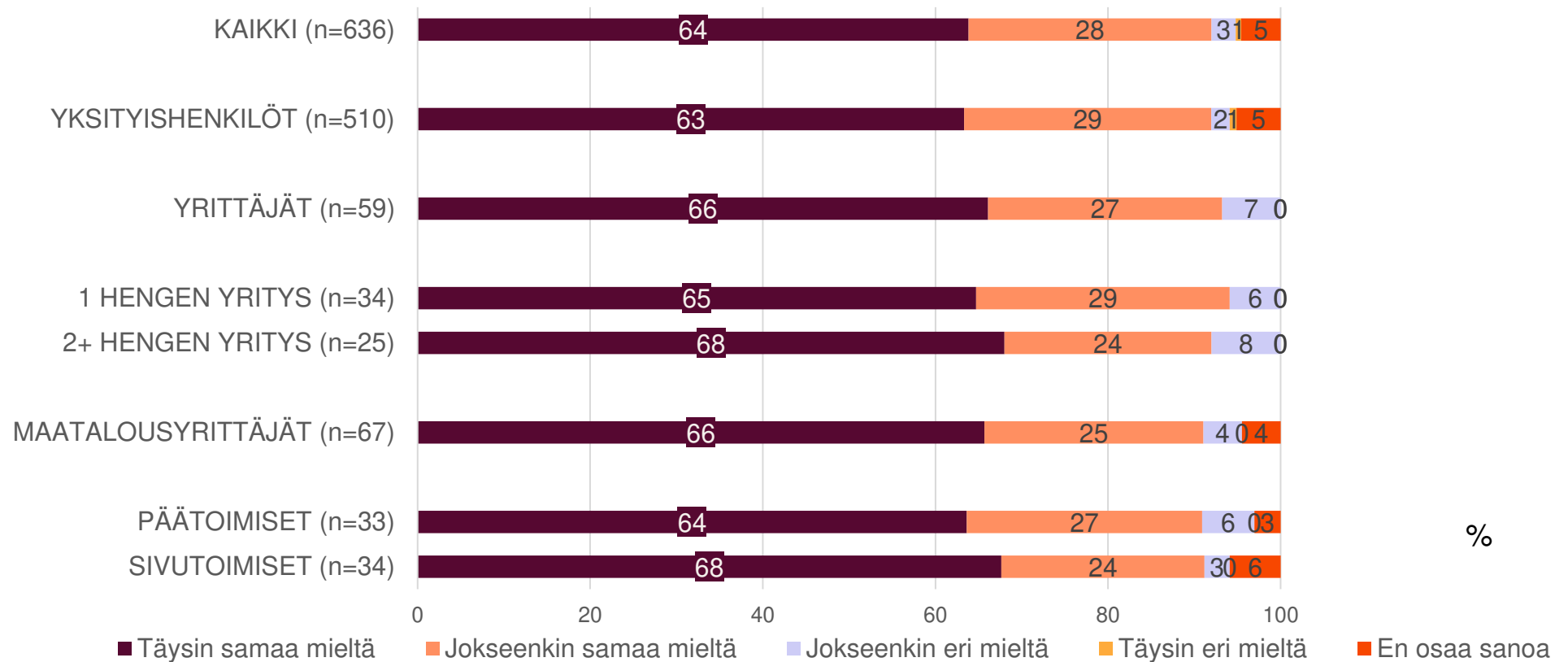
%

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: "EU:n laajakaistarahoitus parantaa maaseudun elinvoimaisuutta"

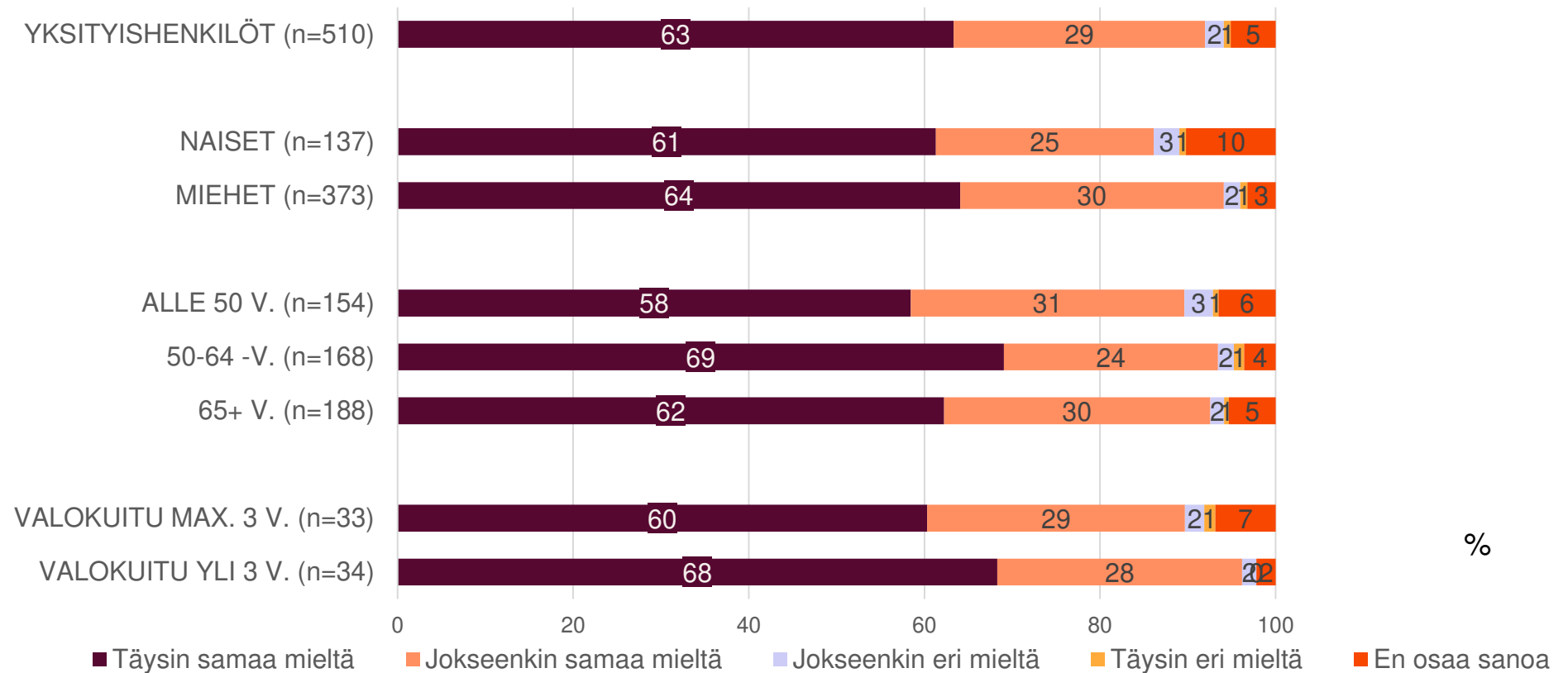
%

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: "EU:n laajakaistarahoitus auttaa turvaamaan Suomea mahdollistamalla asumisen kaikkialla Suomessa"

%

EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät mielipiteet: ”Maaseudun kehittäminen EU:n laajakaistarahoituksella on tärkeää”

%

Yhteenveto: EU:n laajakaistarakhoitukseen liittyvät mielipiteet

- EU:n laajakaistarakhoitukseen liittyvät asenteet ovat erittäin positiivisia. Näissä neljässä väittämässä yli 90 % oli väittämän kanssa täysin tai melko samaa mieltä:
- ”Maaseudun kehittäminen EU:n laajakaistarakhoituksella on tärkeää” = 93 %
- ”EU:n laajakaistarakhoitus parantaa maaseudun elinvoimaisuutta” = 92 %
- ”EU:n laajakaistarakhoitus auttaa turvaamaan Suomea mahdollistamalla asumisen kaikkialla Suomessa” = 92 %
- ”EU:n laajakaistarakhoitus kehittää maaseudun yritysten toimintaedellytyksiä” = 91 %
- Taustoista riippumatta asenne valokuidun saaneiden kesken on erittäin positiivinen EU:n laajakaistarakhoituksen laajempaan yhteiskunnalliseen merkitykseen

AVOIN OMA KERTOMUS MITEN VALOKUITU PARANTANUT:

...ELÄMÄÄ
...YRITYSTÄ
...MAATALOUSYRITYSTÄ

Yrittäjät: Miten valokuitu on parantanut yritystä

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut yritystäsi?

Nopeampi / vakaampi yhteys. Hygieniatekijä, minimiedellytys yritystoiminnan jatkamiselle. **Mahdollistanut yritystoiminnan laajentamisen.** Muut hyödyt.

- Helpompi siirtää isoja tiedostoja, kun valokuidussa on nopeutta.
- **Koska toimin paljon kotoa käsin, niin yhteydet eivät 'töki' niin pahasti, eikä yhteydet pätki.**
- Mahdollistaa luotettavat etäyhteydet videolla ja työpöydän jaolla
- Nettyhteys toiminut hieman paremmin.
- Nopeammat yhteydet
- Nopeampi yhteys, tehostaa työskentelyä
- Nopeus ja toimintavarmuus
- Sähköinen asiointi nopeutunut eri paikkoihin.
- **Sähköiset yhteydet toimivat moitteetta, joten kaikki Internetin kautta tehtävät työt ja asiat hoituvat vaivatta.**
- Toimivat yhteydet mahdollistavat sujuvan asioiden hoidon ja voin luottaa, että yhteys on nopea ja katkeamaton. Asioita voi hoitaa etäyhteydellä luottavaisesti, eikä tarvitse lähteä aina paikanpäällä.
- Vakaa, nopea yhteys kahteen suuntaan, data liikkuu.
- Vakaammat nettyhteydet ja sillä onnistuu netin. Välityksellä puhelut
- Vakaampi internet-yhteys
- Yhteydet toimii varmemmin.
- **Ympäri vuorokauden vakaa ja riittävän nopea liittymä takaa riittävän tiedostojen siirtokapasiteetin ja vakaat videoneuvotteluyhteydet ympäri maailman 24/7. Mobiilinetin ongelma oli ajoittaiset tiedonsiirtokapasiteetin heilahtelut.**

Yrittäjät: Miten valokuitu on parantanut yritystä

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut yritystäsi?

Nopeampi / vakaampi yhteys. Hygieniatekijä, minimiedellytys yritystoiminnan jatkamiselle. **Mahdollistanut yritystoiminnan laajentamisen.** Muut hyödyt.

- Ei valokuitu varsinaisesti paranna yritystä. Se on lähinnä edellytys yritystoiminnalle eli se mahdollistaa yritystoiminnan. Esitän vastakysymyksen - moniko yritys toimisi kaupungissa ilman valokuitua? Se on vähän kuin 'tie autolle'. Se vain pitäisi olla siinä paikassa, missä on yritystoimintaa.
- **Koko toiminnan kivijalka on toimivat netti yhteydet ilman niitä emme toimisi alueella.**
- Yrityksen toiminta tapahtuu melkein pelkästään verkon välityksellä ja tarpeesta siirtää suuria tiedostoja jolloin vakaa ja nopea yhteys nopeuttaa tähän kuluvaan aikaa.
- Yritystoiminnan edellytyksenä on toimiva tietoliikenneyhteys.
- Yritystoimintani graafisena suunnittelijana ja valokuvaajana tarvitsee materiaalin toimittamisen ja asiakaskommunikoinnin vuoksi vakaata yhteyttä. Printtimedian (kuva)tiedostot ovat suuria. Asun mökkipaikkakunnalla, jonka asukasluvu lisääntyy lomakausina ja langattomat yhteydet olivat aiemmin ajoittain hyvin takkuilevia. Myös viihdekäytössä valokuitu on säästänyt paljon hermoja kun yhteys on vakaa.
- Olen laajentanut osaamistani puusepän puolelle, ammatin käynyt huonekalu-uuseppä ja 3D/laser/cnc laitteet tarvitsevat tänäpäivänä nettiä toimiakseen ja vieläpä vakaata sellaista
- **Rakensimme kiinteistölle toisenkin teollisuushallin. Ilman asianmukaista nettiyhteyttä ei oltaisi rakennettu. Ylivoimaisesti tärkein elinvoimahanke alueelle kymmeneen vuosiin.**
- **Aikaisemmin mobiililaajakaistan kautta ei pystynyt tai oli liian hidas että toiminnanohjaus tai kirjanpito ohjelmistoja olisi voinut luotettavasti. Palkka-aineiston lähettäminen palkanlaskentaan ei onnistunut ennen valokuitua kuin useamman yrityksen jälkeen mobiiliyhteyksillä, valokuidun myötä tuskailu jäi taakse**
- Ateljee-Galleriassani on käytettävissä nopea langaton verkko asiakkaita ja itseäni varten. Maksusuoritukset onnistuvat, voin pitää etäpalavereita, näyttelykuvien ja -videoiden jako sosiaaliseen mediaan onnistuu suoraan ateljeelta. Lisäksi olen toteuttanut verkkopohjaisen kirjanpito-ohjelmiston, jonka kehitystyötä ja asiakaspalvelua teen jatkuvasti kotoa verkossa.
- Helpompi tehdä etätyötä
- Nyt voi puhua puhelimella wifi puheluita. kun operaattorit ajoivat 3g alas puhelimet ei enää toiminut teknisessä tuessa sanottiin että tänne ei enää saa puhelina. wifi puhelut oli yrityksen pelastus. Yrityksen yhteydet toimii nyt nopeast maapallon toiselle puolen
- Sähköinen rekisteri ja viljely suunnitelma sekä peltojen lohko tiedot ovat älypuhelimessa ja aina käytettävissä.

Maatalousyrittäjät: Miten valokuitu on parantanut maatalousyrittäystä

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut maatalousyrittäystäsi?

Nopeampi / vakaampi yhteys. Sähköinen asiointi helpompaa. Muut hyödyt.

- 3G verkon lopettamisen jälkeen mobiiliverkon toiminta romahti. Valokuitu mahdollistaa toiminnan jatkamisen, kun sähköinen asiointi ja yhteydet toimivat sujuvasti.
- Asiointi internetissä nopeutunut.
- Asiointi sähköisissä palveluissa Varmempaa ja nopeampaa
- Asiointipalvelu onnistuu ilman katkoja nettiä/pilvipalveluja/tiedostoja ja WiFi puhelua yhtäaikaan käyttäen ilman yhteyden katkeamista. Samalla aikaa perhe voi hoitaa netissä omia asioitaan ilman ongelmia.
- **Datan hallinta helpottuu nopeilla yhteyksillä koska drone videon ja kuvien lataaminen vaatii kaistaa. Myös internetin vakaas on tärkeää RTK-tukiaseman kanssa**
- Ei pätki
- Ei tarvitse enää arpoa yhteyden nopeutta. Etu, kun pitää siirtää isoja tiedostoja tai tehdä 'viime hetken' operaatioita esim. Ruokaviraston kanssa.
- Helpottanut ja nopeuttanut sähköisten sovellusten käyttöä.
- Hyvät yhteydet, kotoa voi asioida sähköisesti
- Internetyhteys on parempi ja nopeampi.
- Kaikki toimii erinomaisesti.
- Muut operaattoreiden nettiliittymät toimivat huonosti ja vaihtelevasti. valokuitu on tuonut varmuutta sujuvan sähköisen asiointin hoitamiseen.
- netin nopeus ja vakaas
- Nopea ja toimiva yhteys on auttanut asioimaan sähköisten lomakkeiden jne parissa
- Nopea ja varmatoiminen
- Nopeus ja luotettava toimiva
- Selainpohjaiset graafisen suunnittelun ohjelmat toimivat paljon nopeammin, joten pystyn nyt tekemään tuotteiden etiketit kotona.
- Sähköisen asiointin nopeutuminen ja helpottuminen
- Toimivat yhteydet...
- Varmempi internet yhteys.
- Varmistanut luotettavat ja riittävän nopeat sekä toimivat internet yhteydet. Lisäksi mahdollistanut erilaisten sähköisten palveluiden saatavuuden turvallisesti ja ilman niiden keskeytyksiä.
- Verkkopankki yhteydet paranivat yli 120% . Viiveajat kun ohjelmat aukeavat ja toimivat (maatalous- pankki- haku-ohjelmat) Aivan mahtava parannus.
- **voin luottaa, että nettiyhteys toimii ja sen myötä lypsyrobottien hälytykset tulevat perille ja niihin voidaan puuttua viiveettä**
- Yhteys on tasaisen varmaa
- Yleensä liittymä on nopea ja varma

Maatalousyrittäjät: Miten valokuitu on parantanut maatalousyrittäystä

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut maatalousyrittäystäsi?

Nopeampi / vakaampi yhteys. Sähköinen asiointi helpompaa. **Muut hyödyt.**

- Erityisesti karttaohjelmien käyttö ja erilaisten sähköisten palvelujen käyttö on mahdollista, kun yhteys ei katkeile/hidastele kuten langattoman verkon kautta.
- Helpottanut asioiden hoitoa.
- **Helpottanut etäasiointia ja esim koulutuksiin osallistumista etänä.**
- **Mahdollistaa paremmin tietojen hankinnan internetin kautta.**
- Metsätalousyrittäjänä varmentanut yhteydet alan toimijoihin ja yrityksiin.
- Olen voinut seurata hyvin netissä ammatti webinaareja ja olla mukana Teams-palaverissa. Uusin samalla tietokoneen, kun otin valokuidun käyttöön. ATK-huoltomies laittoi kaikki toimimaan hyvin.
- Sähköiset palvelut saavutettavissa, mahdollisuus käyttää hyötyohjelmia pilvipalveluiden kautta.
- **Vähemmän papereiden paljoutta. Asioiden hoitaminen nopeampaa. Asioiden hoito etänä. Entinen yhteyden kiukuttelu historiaa.**
- Yhteydet ovat parantaneet huomattavasti sähköisten palvelujen käyttämistä.
- Ilman ei enää tulisi toimeen
- Aiemmin yhteydet toimivat hitaan puoleisesti mikä vaikutti tietokoneohjelmien toimintaan epävakautta lisäävästi. Nykyisin ei voida rajata toimintaa, vaan on tullut monialayrittäjyyttä mukaan. Laskentatehoa ja laajakaistanopeutta tarvitaan koko ajan lisää. Kotiverkon laajentamisesta ja vaadittavista laitteistoista olisi tarvinnut laajempaa tietoa. Tiedonvälitys ei tällä alueella ole oikein kulkeutunut ???...
- **Etäyhteydet, valvonta, automaatio, sähköiset palvelut, lasten (ja aikuisten) viihtyminen**
- Laajakaista on mahdollistanut kännykän käytön asuinrakennuksen sisällä. telefirmojen kuukuvuus ja toiminta on meillä todella onneton yhteys on melkein nolla kaikilla operaattoreilla johtuen lähettämisen suuresta etäisyydestä ja 3G:n poistamisesta.
- Median toisto toimii luotettavasti. Nyt voi tehdä etätöitä.
- Parantaa tulevien näkymiä. Valvontajärjestelmän vuoksi. Pääosa palveluista siirtyy nettiin.
- **Samassa yhteydessä sähkökaapelit laitettiin yhteiskaivantoon. Se on vähentänyt oleellisesti sähkökatkoja. Maakaapeloinnin myötä on päästy sähkötolpista pelloilla ja pihapiirissä, niitä ei tarvitse enää kierrellä.**

Yksityishenkilöt: Miten valokuitu on parantanut elämäsi

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut elämäsi?

Nopeampi / vakaampi yhteys. Etätyöt sujuvat paremmin. Sähköinen asiointi helpompaa. **Lisää viihdettä.**
Muut hyödyt, mm. erilaiset älykotiin liittyvät.

- Aiemmin nettiyhteys oli mokkulan varassa, huono kentänvoimakkuus, joten yhteys oli välillä tosi hidas.
- Aiempi laajakaistanetti pätki ja oli aivan todella hidas. Valokuitu toimii erittäin nopeasti ja oli vaivaton asentaa. Apua ongelmatilanteissa saa välittömästi. Lopen valokuitu on nopeampi kuin minulla oli itä-Helsingissä asuessa!
- Asioiden hoito verkossa sujuvampaa ja televisiossa netti toimii
- Ei enää tarvitse arpoa, toimiiko liittymä ja miten nopeasti
- **En voi sanoin kuvata, olen 100% invalidi. Olen ollut yli 30 vuotta pyörätuolissa, menot on rajallisia. Valokuitu antoi elämään sisältöä.**
- Huoleton Ollut varmatoiminen
- Hyvä ja luotettava yhteys.
- Häiriötön, nopea ja helppo yhteys on luonut viihtyvyyttä
- Jatkuvasti käytössä oleva vakaa yhteys. Siihen voi luottaa.
- Netin käyttö on sujuvampaa ja nopeampaa
- **Nettiyhteys on vakaa. Se poistaa stressiä siitä, että toimiiko vai ei. Se on erityisen tärkeä pankkiasioiden hoidossa jne.**
- Nettiyhteys vakaampi ja nopeampi. Säästää hermoja.
- Nopea netti on parantanut turvallisuuden tunnetta, palvelut löytyvät helposti ja asioiden hoitaminen nopeutuu
- Nopea yhteys jossa hinta ja laatu kohtaa
- Vakaa ja nopea internet-yhteys maltillisella kuukausimaksulla vastaa perheemme kaikkien jäsenten tarpeisiin ilman kalliita maksuja. Liittymismaksukin oli alussa maltillinen (n. 1500€), verrattuna kuulemiini monien tonnien maksuihin. Etätyö ja -koulut erityisesti korona-aikaan sujuivat vakaan yhteyden ansiosta paremmin. Internet-yhteyttä hyödyntäviä hälytinalaitteita, kodinkoneita ja viihde-elektroniikkaa on helpompi lisätä kotiin ja kiinteistölle. Asumme etäällä taajamasta, kunnallistekniikan ja muun perusinfran mahdollisuuksista, jolloin valokuituyhteys on tasa-arvoisuutta lisäävä ja kiinteistön arvoa ylläpitävä tekijä. Päätös liittyä valokuituverkkoon oli ehdottomasti hyvä päätös.
- Vakaa ja nopea verkkoyhteys parantaa kaikilta osin sähköisten palveluiden käyttöä niin työssä, asiointipalveluissa ja vapaa-ajalla.
- **Vakaa ja nopea yhteys mahdollistaa kaiken internet yhteyttä vaativan toiminnan.**
- Vakaa ja nopeainternet-yhteys on tärkeä juttu kaikin puolin.
- Verkossa tapahtuvat toiminnot ovat nopeutuneet ja vakautuneet

Yksityishenkilöt: Miten valokuitu on parantanut elämäsi

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut elämäsi?

Nopeampi/vakaampi yhteys. Etätyöt sujuvat paremmin. Sähköinen asiointi helpompaa. **Lisää viihdettä.**
Muut hyödyt, mm. erilaiset älykotiin liittyvät.

- Asumme alueella, jossa 4G-yhteys oli erittäin vaihtelevan laatuinen ja aiheutti haasteita etäkokousten pidossa sekä ison perheen käytössä kaista loppui kesken. Valokuidun ansiosta olemme pystyneet hyödyntämään taloomme asennettua kiinteää huonekohtaista kaapelointia ja etätöiden teko on helppoa ja luotettavaa vaikka lapset pelailisi ja katsoisi suoratoistopalveluita samalla.
- Etätyö mahdollistuminen ja suorien lähetysten seuraaminen netissä
- **Etätyön sujuvuus ja erilaiset viihdepalvelut**
- Etätyön tekeminen on helpottunut paljon
- Etätyön tekeminen on sujuvampaa, kun netin nopeus on riittävä.
- Etätyöt, teams toimii. Internetyhteys toimii kaikkina vuorokauden aikoina.
- Helpottanut työn tekoa ja asioiden hoitoa
- Hyvä vakaa nettiyhteys, käytän työssäni
- **lapseni voivat luonani tehdä etätyötä. Televisio ei pätki.**
- lapsilla on mahdollisuus etätyön tekemiseen mökillä
- Mahdollistanut etätyö ja netin monipuolisemman käytön sekä välttämättömiin että viihde tarkoituksiin. Säästänyt aikaa ja kustannuksia etäpalvelujen saannin kautta.
- **Mahdollistanut etätyön ja eri palveluiden käytön netin kautta. Ilman tukia, emme olisi koskaan saaneet valokuitua maaseudulle!**
- Nopeutta ja vakautta laitteilla työskennellessä
- Olen saanut tehdä etätyötä 5 vuotta
- Työtehtävien hoito onnistuu kotoa niin saattoi muuttaa metsäkeskelle 🏡
- Vakaa, nopea, häiriötön kelillä kuin kelillä toimiva yhteys on mahdollistanut ottaa vastaan kauempaa työpaikan, jossa lähipäiviksi riittää yksi päivä viikossa. Asumme maaseudulla ja tämä on ollut erittäin suuri parannus. Lisäksi lasten pelaaminen ei enää hidasta nettiä. Suoratoisto palveluiden kautta pääsee katsomaan elokuvia kotona lagaamatta.
- **Verkon nopeus symmetrinen 1000M on riittänyt hyvin kahden henkilön etätöihin. Käsittelen työssäni erittäin suuria määriä dataa ja kaikki lataukset ja teams-palaverit ovat toimineet sujuvasti. Ajomatkat työpaikoille (2 henkilöä) ovat yhteensä noin 160km päivässä ja etätyöpäivinä säästö kuluissa ja ajankäytössä on merkittävä.**
- Voin tehdä töitä myös mökillä ja olen heti töiden päätyttyä luonnon rauhassa. Poissaollessa voimme säädellä mökin lämpötiloja etänä.

Yksityishenkilöt: Miten valokuitu on parantanut elämäsi

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut elämäsi?

Nopeampi/vakaampi yhteys. Etätyöt sujuvat paremmin. Sähköinen asiointi helpompaa. **Lisää viihdettä.**
Muut hyödyt, mm. erilaiset älykotiin liittyvät.

- Asiointi etänä helpompaa
- **Esim.lääkäreiden etävastaanotto, täällä ei ole toiminut nettiyhteydet ollenkaan johtuen ruotsin läheisyydestä mutta nyt toimii**
- Helpottaa asioiden hoitoa kun kaikki pitää sähköisesti tehdä
- helpottanut sähköisten palveluiden käyttöä
- **nopeampi käyttää, tietokoneasiointi,pankkipalvelut ja ennen kaikkea varmempi,yhteys katkoja tosi harvoin.**
- Sähköinen asiointi kotoa käsin on helpottunut, kodin turvajärjestelmä toimii. Nettiyhteys nopeaa, eli voimme kotona käyttää laitteitamme huoletta yhtäaikaan.
- Sähköiset palvelut esim pankki ja terveys. Suoratoistopalvelujen käyttö.
- **Sähköiset yhteydet palveluihin toimivat hyvin. Internet yhteydet ympäri maailmaa avaavat maailmankatsomusta. Vaikuttaa elämänlaatuun suuresti.**
- Valokuitu on mahdollistanut paikallisten palvelujen paremman käytön. Valokuitu on mahdollistanut verkkokaupan paremman hyödyntämisen. Valokuitu on parantanut sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä.
- kanavia lisää esim.viabley urheilua
- korona aikana paljon. TV viihde
- Kuvan- ja äänenlaatu suoratoistoissa, ei tarvitse odotella mainostaukoja, langattomalla netillä mainoskatkot venyivät yli viiteen minuuttiin koska meni ladatessa, ja ohjelman jatkuessa meni muutama minuutti että ohjelma alkoi sujuvasti rullaamaan. Myöskin teams-palavereita pystyy osallistumaan paremmin.
- **Netti on nopeampi ja vakaampi. Verkkopelaaminen on helpompaa.**
- TV lähetykset toimii paremmin ja yhteys riittää monelle koneelle
- Vakaampi yhteys, medioiden toiston laadun paraneminen
- **Vakaan nettiyhteyden, laajan televisiokanava pakettien valikoima, Turvakanerat toimivuus parempi kuin esim. 4/5 g liittymien verrattuna.**
- Älytvn käyttö on helpompaa
- Äänikirja latautuu nopeasti.

Yksityishenkilöt: Miten valokuitu on parantanut elämäsi

Kuvaile vielä omin sanoin millä kaikilla tavoilla valokuitu on parantanut elämäsi?

Nopeampi/vakaampi yhteys. Etätöyt sujuvat paremmin. Sähköinen asiointi helpompaa. **Lisää viihdettä.**
Muut hyödyt, mm. erilaiset älykotiin liittyvät.

- Helpottaa arkea kun netti toimii.
- Kiinteistön etä valvonta ja lämmityksen hallinta. Nettiyhteys pelaa moitteetta, ei katkoja.
- **Koko perhe on tyytyväisempi elämään koska netti pelaa.**
- Kuitu on tuonut kaikkeen verkon yli tapahtuvaan vakautta, varmuutta ja nopeutta, ompa kyse etätöistä, etälääkäripalveluista, viihteestä, kiinteistön valvonnasta tai television katsomisesta (IPTV).
- **Laajakaista toimii luotettavast : talon valvontakamerat ja lämmityksen säätö Optiwatti.**
- Mahdollistanut kokoaikaisen ja luotettavan lomakiinteistön talviaikaisen kuivanapitojärjestelmän ja kesäaikeisen luotettavan ja nopean internetyhteyden
- Nopeampi internet ja vakaa nettiyhteys ovat mahdollistaneet älykodin rakentamisen ja huomattavat säästöt sähkön käytössä. Myös kodin etävalvonta on nyt mahdollista.
- Pystymme katsomaan tv:stä netin kautta sarjoja. Sekä tekemään etätöitä. Olemme myös laittaneet valvontakameran toimimaan netin kautta.
- **Pystymme vahtimaan ja säätämään huvilan lämpötiloja etäältä. Saksaa puhuva aviomies saa katsoa viihdettä omalla kielellään. Kun saimme sopivan vahvistimen, saimme netin vierasmökkiin, kesäkeittiöön, terassille jne. mikä mahdollistaa useille ulkomaalaisille vieraille helpon ja halvan netin käytön.**
- Wlan-yhteys: Tietokoneille, Lämpöpumpuille, Rakennuksen kaikkiin huoneisiin

Yhteenveto

- Erittäin tai melko tyytyväisiä on 95 % valokuituyhteyden käyttäjistä
- Noin 6 % vastaajista oli laajakaistahankkeen vetäjiä ja yrittäjissä vetäjien rooli korostuu: peräti 17 % heistä oli vetäjiä
- Hankkeen toteutukseen jollain tavalla osallistujia oli vastaajista 23 % ja yrittäjät korostuvat tässäkin ryhmässä: peräti 41 % osallistui hankkeeseen jollain tavalla
- Nopea ja vakaa internet-yhteys on lähes kaikille selkeästi suurin hyöty valokuituyhteydestä.
- Yksityishenkilöillä tärkeimpänä valokuidun tuomana hyötynä nopeamman ja vakaamman yhteyden jälkeen on sähköisen asioinnin paraneminen, joka saa peräti 83 % vastaajien valinnoista.
- Yksityishenkilöillä erilaiset viihdepalvelut (61 %) nousee kolmanneksi nopeamman ja vakaamman yhteyden jälkeen. Asunnon/kiinteistön arvon katsoo nouseneen 56 % ja etätyömahdollisuuksien parantuneen noin puolet (49 %). Sosiaali- ja terveystalouden käytön paraneminen ja turvallisuuden lisääntyminen saavat molemmat noin joka neljännen vastaajan maininnan.
- Kaikkein tärkeimmäksi asiaksi yksityishenkilöillä nousee etätyömahdollisuuksien paraneminen. Erityisesti naiset ja alle 50-vuotiaat ovat tätä mieltä. Yli 65-vuotiaiden joukossa taas sähköisen asioinnin paraneminen saa selkeästi eniten mainintoja, 44 %.
- Yrittäjille nopeamman ja vakaamman internet-yhteyden jälkeen eniten mainintoja saa sähköisen asioinnin paraneminen (59 %). Lisäksi paikasta riippumaton yrittäminen (34 %) ja yritystoiminnan kehittäminen ja laajentaminen (22 %) saavat kiitosta valokuidun hyötyinä.
- Maatalousyrittäjille nopeamman ja vakaamman yhteyden kanssa samalla tasolla on sähköisen asioinnin paraneminen (85 %). Lisäksi se on lisännyt mahdollisuutta käyttää edistynyttä tekniikkaa maatalousyrittäjäksessään (34 %). Seuraavina ovat maatalousyrittäjien turvallisuuden lisääntyminen (24 %) ja maatalousyrittämisen taloudellisen kehittämisen tai laajentamisen mahdollistaminen (19 %)

- Valokuidun merkitys nykyisessä paikassa asumiseen on todella suuri: erittäin+melko+jonkin verran merkitystä valokuidulle asuinpaikan pysymiseen samana antaa peräti 42 % vastaajista.
- Laajakaistahankkeen vetäjät/kyläillat on ylivoimaisesti suosituin tietolähde: peräti 65 % vastaajista kertoo saaneensa heiltä tietoa.
- Nuorilla korostuu internet ja sosiaalinen media
- Yrittäjillä korostuu kunta tietolähteenä
- Maatalousyrittäjillä on ylipäätään paljon tietolähteitä, mutta heillä korostuu niin laajakaistahankkeiden vetäjät/kyläillat, kyläyhdistykset, alueelliset ja paikalliset lehdet kuin myös sosiaalinen media
- EU:n laajakaistarahoitukseen liittyvät asenteet ovat erittäin positiivisia. Näissä neljässä väittämässä yli 90 % oli väittämän kanssa täysin tai melko samaa mieltä:
  - ”Maaseudun kehittäminen EU:n laajakaistarahoituksella on tärkeää” = 93 %
  - ”EU:n laajakaistarahoitusta parantaa maaseudun elinvoimaisuutta” = 92 %
  - ”EU:n laajakaistarahoitusta auttaa turvaamaan Suomea mahdollistamalla asumisen kaikkialla Suomessa” = 92 %
  - ”EU:n laajakaistarahoitusta kehittää maaseudun yritysten toimintaedellytyksiä” = 91 %
- Taustoista riippumatta asenne valokuidun saaneiden kesken on erittäin positiivinen EU:n laajakaistarahoituksen laajempaan yhteiskunnalliseen merkitykseen